

EUAA/MB/2024/070

**Az igazgatótanács
161. számú határozata (2024. március 13.)**

**a KEMR operatív és technikai alkalmazására vonatkozó ellenőrzési mechanizmus közös
módszertanának létrehozásáról**

AZ IGAZGATÓTANÁCS,

TEKINTETTEL az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről szóló, 2021. december 15-i (EU) 2021/2303 európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ (a továbbiakban: „az EUAA-rendelet”) és különösen annak 14. cikke (2) bekezdésére, valamint 41. cikke (1) bekezdésének x) pontjára,

MIVEL:

- 1) Az EUAA-rendelet 14. cikkének (1) bekezdése értelmében Ügynökség – szoros együttműködésben a Bizottsággal – a KEMR (a továbbiakban: KEMR) operatív és technikai alkalmazásának ellenőrzése céljából létrehoz egy ellenőrzési mechanizmust, hogy megelőzze vagy azonosítsa a tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereiben az esetleges hiányosságokat, valamint e rendszerek hatékonyságának fokozása érdekében értékelje, hogy a tagállamok mennyire képesek és készültek fel az aránytalan nyomás helyzeteinek kezelésére.
- 2) Az EUAA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése értelmében az igazgatótanács az ügyvezető igazgató javaslata alapján és a Bizottsággal egyeztetve kidolgozza az e fejezetben meghatározott ellenőrzési mechanizmus közös módszertanát. A közös módszertan objektív kritériumokat tartalmaz, amelyek alapján az ellenőrzést el kell végezni, az ellenőrzési mechanizmus módszereinek, eljárásainak és eszközeinek leírását, így például a helyszíni látogatásokra vonatkozó gyakorlati intézkedéseket, beleértve a rövid határidejű értesítés melletti látogatásokat is, valamint a szakértői csoportok létrehozására vonatkozó szabályokat és elveket.
- 3) Az EUAA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Ügynökség a Bizottsággal kétoldalú eszmecsere útján és írásban konzultált az ellenőrzési mechanizmus kidolgozásáról.
- 4) 2023. február 22-én ellenőrzési tanácsadó csoportot hoztak létre, amelynek tagjai a tagállamok és a Bizottság képviselői, valamint megfigyelőként az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa, és amelyet az Ügynökség koordinál. A csoportot abból a célból hozták létre, hogy az elérendő eredményekről folytatott széles körű megbeszélések révén technikai szakértelmet biztosítsanak a közös módszertan előkészítéséhez. A megbeszéléseket hét ülésen, valamint 2023 áprilisa és 2024 februárja között benyújtott írásbeli beadványokban folytatták le.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 468., 2021.12.30., 1. o.).

- 5) Az igazgatótanács 2023. február 29-én tematikus ülést tartott az ellenőrzésről, amelynek során [megállapodás született a javasolt ellenőrzési módszertanról].
- 6) Az EUAA-rendelet 41. cikke (1) bekezdésének x) pontja értelmében az igazgatótanács határozatot fogad el az ellenőrzési mechanizmus közös módszertanának létrehozásáról,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk
Ellenőrzési módszertan

Az igazgatótanács elfogadja a KEMR operatív és technikai alkalmazására vonatkozó ellenőrzési mechanizmus közös módszertanát, amely e határozat mellékletét képezi.

2. cikk
Ellenőrzési hálózat

Az Ügynökség az e határozat mellékletének 13. fejezetében meghatározott rendelkezésekkel összhangban ellenőrzési hálózatot hoz létre, amely a 2023. február 22-én létrehozott ellenőrzési tanácsadó csoport helyébe lép.

3. cikk
Átláthatóság

Ezt a határozatot az Ügynökség honlapján közzé kell tenni.

4. cikk
Hatálybalépés és felülvizsgálat

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba. Ezt a határozatot felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy tükrözze a vonatkozó jogszabályi változásokat és a kísérleti szakaszból levont tanulságokat.

Kelt Valletta Harbourban

az igazgatótanács részéről

Aláírás

Evelina Gudzinskaitė
Az igazgatótanács elnöke

Melléklet: A KEMR operatív és technikai alkalmazására vonatkozó ellenőrzési mechanizmus
közös módszertana

Melléklet

A KEMR operatív és technikai alkalmazására vonatkozó ellenőrzési mechanizmus közös módszertana

Tartalom

Tartalom	5
Betűszavak és rövidítések	7
Fogalommeghatározások	8
1 Bevezetés.....	10
1.1 Háttér	10
1.2 Az ellenőrzési mechanizmus célja és hatóköre	10
2 Irányadó elvek	13
3 Ellenőrzési folyamat.....	15
3.1 Az ellenőrzések típusai	15
3.2 Az ellenőrzés szakaszai	15
3.3 Szereplők, szerepek és felelősségi körök	18
4 Objektív kritériumok	20
4.1 Átfogó objektív kritériumok	20
4.2 Területspecifikus objektív kritériumok	22
5 Az információgyűjtés és -elemzés kerete	26
5.1 Az információgyűjtés és -elemzés legfontosabb elemei.....	26
5.2 Az ellenőrzés céljából gyűjtött információk forrásai	27
6 Az ellenőrzési mechanizmus céljára szolgáló eszközök	31
6.1 Tagállami kérdőív	31
6.2 Esettanulmány	32
6.3 Eszközök a helyszíni látogatáshoz	36
7 Az ellenőrzéssel kapcsolatos megállapítások és ajánlások megfogalmazása	39
7.1 Ellenőrzési jelentés.....	39
7.2 Megállapítások	40
7.3 Ajánlások.....	41
7.4 Az ellenőrzési jelentés terjesztésére vonatkozó politika	42
8 Az ellenőrzési gyakorlatok eljárási szempontjai	43
8.1 A szakértői csoportok létrehozására vonatkozó szabályok és elvek	43

	8.1.1 A szakértői csoportok összetétele	43
	8.1.2 A szakértői csoportok felépítése és mérete	44
	8.1.3 Szakértői csoport létrehozása	46
	8.1.4 Ellenőrzési névjegyzék létrehozása	47
	8.1.5 A tagállami szakértőknek az ellenőrzési névjegyzékbe történő kinevezésére vonatkozó általános kritériumok	47
	8.1.6 Képzés, kiválasztás és a szakértői csoportokba történő kinevezés ..	48
	8.1.7 Végrehajtás	49
	8.2 A helyszíni látogatással kapcsolatos gyakorlati intézkedések	49
	8.2.1 A helyszíni látogatások megszervezésének általános szabályai	49
9	A vészhelyzeti tervezés egyedi kerete	52
10	Az eseti ellenőrzés egyedi kerete	55
11	Ellenőrzési program: szerkezeti és csoportosítási kritériumok	58
	11.1 Országellenőrzés: a tagállamok csoportosítása	59
	11.2 Tematikus ellenőrzés: éves tematikus ellenőrzési program	59
	11.3 Eseti ellenőrzés	60
12	Az ellenőrzési mechanizmus céljából gyűjtött és kezelt személyes adatok védelme	61
13	Az ellenőrzési hálózat szerepe	62
14	Az ellenőrzési módszertan felülvizsgálata	63

Betűszavak és rövidítések

APD (átdolgozás)	A menekültügyi eljárásokról szóló irányelv (átdolgozás) — Az Európai Parlament és a Tanács 2013/32/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (átdolgozás)
Bizottság	Európai Bizottság
CSO-k	Civil társadalmi szervezetek
Dublin III rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (átdolgozás)
EU	Európai Unió
EUAA	Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége
EUAA-rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2303 rendelete (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről
KEMR	KEMR
MAG	Ellenőrzési tanácsadó csoport
Módszertan	Az ellenőrzési mechanizmus közös módszertana
MoNet	Ellenőrzési hálózat
Nemzeti koordinátor	Nemzeti ellenőrzési koordinátor
RCD (átdolgozás)	A befogadási feltételekről szóló irányelv (átdolgozás) — Az Európai Parlament és a Tanács 2013/33/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról (átdolgozás)
Tagállamok	Az Európai Unió tagállamai
UNHCR	Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa

Fogalommeghatározások

Ezen ellenőrzési mechanizmus alkalmazásában:

Ellenőrzési módszertan az ellenőrzési mechanizmus közös módszertana, amely „objektív kritériumokat tartalmaz, amelyek alapján az ellenőrzést el kell végezni, az ellenőrzési mechanizmus módszereinek, eljárásainak és eszközeinek leírását, így például a helyszíni látogatásokra vonatkozó gyakorlati intézkedéseket, beleértve a rövid határidejű értesítés melletti látogatásokat is, valamint a szakértői csoportok létrehozására vonatkozó szabályokat és elveket” (az EUAA-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése).

Ellenőrzési gyakorlat az ellenőrzési mechanizmus részeként végzett gyakorlat, amely vagy „a KEMR valamennyi aspektusának operatív és technikai alkalmazására” terjed ki „minden egyes tagállamban” [országellenőrzés] vagy „a KEMR tematikus vagy konkrét aspektusaira, valamennyi tagállam tekintetében” [tematikus ellenőrzés], illetve amelyet „egy tagállam menekültügyi vagy befogadási rendszerének működésével kapcsolatban” az EUAA saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére hajt végre [eseti ellenőrzés] (az EUAA-rendelet 15. cikkének (1) bekezdése).

Országellenőrzés egy adott tagállamban végzett, „a KEMR valamennyi aspektusának operatív és technikai alkalmazására” kiterjedő ellenőrzési gyakorlat (az EUAA-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének a) pontja).

Az **eseti ellenőrzés** egy ellenőrzési gyakorlat, amelyet akkor végeznek, ha az EUAA-rendelet „5. cikkében említett információelemzés komoly aggályokat vet fel egy tagállam menekültügyi vagy befogadási rendszerének működésével kapcsolatban”, és amelyet az Ügynökség saját kezdeményezésére – a Bizottsággal konzultálva – vagy a Bizottság kérésére hajt végre (az EUAA-rendelet 15. cikkének (2) bekezdése).

Tematikus ellenőrzés olyan ellenőrzési gyakorlat, amely valamennyi tagállam tekintetében „a KEMR tematikus vagy konkrét aspektusaira összpontosít” (az EUAA-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének b) pontja).

Az EUAA ellenőrzési koordinátora az EUAA személyzetének egy ország- vagy tematikus ellenőrzési gyakorlat koordinátoraként eljáró tagja.

Nemzeti ellenőrzési koordinátor az ellenőrzési gyakorlat koordinálását végző és az ellenőrzési hálózat fő kapcsolattartójaként eljáró tagállami képviselő és helyettese.

Ellenőrzési program az a program, amely megjelöli, „mely tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereit kell ellenőrizni egy adott évben. Az ellenőrzési programnak biztosítania kell, hogy minden egyes tagállamot minden ötéves időszak során legalább egyszer ellenőriznek” (az EUAA-rendelet 15. cikkének (1) bekezdése). Az ellenőrzési program az országellenőrzésre és a tematikus ellenőrzésre egyaránt kiterjed.

Ellenőrzési ciklus az az ötéves időszak, amelynek során minden egyes tagállamot legalább egyszer ellenőriznek (az EUAA-rendelet 15. cikkének (1) bekezdése).

Szakértői csoport: az ügyvezető igazgató által az ellenőrzési gyakorlat céljából létrehozott csoport, amely „az Ügynökség saját személyzetének szakértőiből, a Bizottság és szükség esetén a tagállamok szakértőiből, valamint megfigyelőként az UNHCR szakértőiből áll” (az EUAA-rendelet 47. cikke (5) bekezdésének p) pontja).

Helyszíni látogatás a szakértői csoportok által az ellenőrzés céljából tett látogatás az ellenőrzött tagállamban (14. cikk (5) bekezdés).

Rövid határidejű értesítés melletti látogatás az EUAA-rendelet 15. cikkének (2) bekezdése szerinti eseti ellenőrzési gyakorlat céljából végzett helyszíni látogatás. „Rövid határidejű értesítés melletti látogatások esetén az ügyvezető igazgató a látogatás előtt 72 órával értesíti az érintett tagállamot” (az EUAA-rendelet 14. cikkének (7) bekezdése).

Ellenőrzési névjegyzék a tagállami szakértők névjegyzéke, amelyet az EUAA az ellenőrzési mechanizmus céljaira hoz létre és kezel.

1 Bevezetés

1.1 Háttér

Az [EUAA-rendelet](#)² előírja az ellenőrzési mechanizmus létrehozását (14. és 15. cikk). Ezzel összefüggésben az EUAA igazgatótanácsa az ügyvezető igazgató javaslata alapján és a Bizottsággal egyeztetve kidolgozza az e fejezetben meghatározott ellenőrzési mechanizmus közös módszertanát.

Ennek érdekében az EUAA 2022 novemberében, az EUAA átmeneti program keretében kezdeményezte az ellenőrzési mechanizmus kidolgozását. Az együttműködésen alapuló megközelítés előmozdítása érdekében a módszertan kidolgozása során 2023 márciusában ellenőrzési tanácsadó csoportot (ellenőrzés Advisory Group, MAG) hoztak létre az ellenőrzési mechanizmus technikai vonatkozásaival kapcsolatos konzultáció céljából. A tagállamok és az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) képviselőiből és az ENSZ Menekültügyi Főbiztosából mint megfigyelőből álló MAG írásban és a 2023 áprilisa és 2024 februárja között szervezett találkozók keretében is visszajelzést adott a tervezetekről.

A módszertan objektív kritériumokat határoz meg, amelyek alapján az ellenőrzést el kell végezni, leírja az ellenőrzési mechanizmus módszereit, eljárásait és eszközeit, keretet biztosít az információk ellenőrzés céljából történő összegyűjtéséhez és elemzéséhez, valamint foglalkozik olyan eljárási szempontokkal, mint a helyszíni látogatásokra vonatkozó intézkedések és a szakértői csoportok létrehozása, valamint a vonatkozó szabályok és elvek.

1.2 Az ellenőrzési mechanizmus célja és hatóköre

Az EUMSZ 78. cikkével összhangban az Unió közös menekültügyi, kiegészítő és ideiglenes védelem nyújtására vonatkozó politikát alakít azzal a céllal, hogy a nemzetközi védelmet igénylő harmadik országbeli állampolgárok mindegyike számára megfelelő jogállást kínáljon és biztosítsa a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartását. E politikának összhangban kell lennie a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-ai genfi egyezményvel és az 1967. január 31-ei jegyzőkönyvvel, valamint az egyéb vonatkozó szerződésekkel. A közös európai menekültügyi rendszer (KEMR) célja, hogy magas szintű védelmi normákon alapuló, tisztességes és hatékony menekültügyi és befogadási eljárások létrehozásán, az Unión belüli továbbutazás megelőzésén vagy csökkentésén, valamint a tagállamok közötti kölcsönös bizalom növelésén keresztül egy közös és szolidáris védelmi területet hozzon létre az EU-n belül.

Az EUAA „ellenőrzi a KEMR operatív és technikai alkalmazását azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamokat menekültügyi és befogadási rendszereik hatékonyságának fokozásában” (az EUAA-rendelet 2. cikke (1) bekezdésének q) pontja).

Az EUAA-rendelet (14. cikk (1) bekezdés és 14. cikk (2) bekezdés) felhatalmazza az Ügynökséget a következők létrehozására:

² Az Európai Parlament és a Tanács [\(EU\) 2021/2303 rendelete](#) (2021. december 15.) az Európai Unió Menekültügyi Ügynökségéről és a 439/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

a KEMR operatív és technikai alkalmazásának ellenőrzésére szolgáló ellenőrzési mechanizmust [a továbbiakban: ellenőrzés], hogy megelőzze vagy azonosítsa a tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereiben az esetleges hiányosságokat, valamint e rendszerek hatékonyságának fokozása érdekében értékelje, hogy a tagállamok mennyire képesek és készültek fel az aránytalan nyomás helyzeteinek kezelésére.

Az ellenőrzési mechanizmus különösen a következőkre terjed ki:

a 604/2013/EU rendelet által létrehozott, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására szolgáló rendszer, a nemzetközi védelemre vonatkozó eljárások, a védelem szükségességének értékelésére vonatkozó kritériumok alkalmazása és a megadott védelem típusa, beleértve – az alapjogok tiszteletben tartása vonatkozásában – a gyermekvédelmi biztosítékokat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek sajátos szükségleteit;

a fordítás és a tolmácsolás tekintetében rendelkezésre álló személyzet és kapacitás, valamint a menekültügyi ügyek hatékony kezeléséhez és megoldásához rendelkezésre álló személyzeti kapacitás, többek között a fellebbezések kezelése tekintetében, az egyes tagállamok igazságszolgáltatása függetlenségének sérelme nélkül és az egyes tagállamok igazságügyi felépítésének maradéktalan tiszteletben tartása mellett;

befogadási feltételek, kapacitás, infrastruktúra és eszközök, valamint – amennyire lehetséges – a befogadásra rendelkezésre álló pénzügyi források.

Fontos megjegyezni, hogy a KEMR rendelkezéseinek a nemzeti jogba való átültetése nem tartozik az EUAA ellenőrzési mechanizmusának hatálya alá. A Bizottság hatáskörébe tartozik annak biztosítása, hogy az átültetett jogszabály az előírt határidő(k)ig végrehajtásra kerüljön. Ennek felelőssége kizárólag az Európai Bizottságot terheli.

Objektív kritériumok

az ellenőrzés objektív, a KEMR különböző rendelkezéseivel összhangban strukturált kritériumok, valamint a vészhelyzeti tervezéshez és a felkészültséghez kapcsolódó kritériumok alapján történik. Az objektív kritériumokat e módszertan [4. fejezete Objektív kritériumoku](#) ismerteti.

Földrajzi hatály

Az EUAA-rendelet Dánia kivételével valamennyi uniós tagállamra³ nézve kötelező erejű. A (63) preambulumbekzdésnek megfelelően Dánia nem vesz részt a rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

³ Uniós tagállamok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svédország, Szlovákia, Szlovénia.

A társult országokkal, nevezetesen Izlanddal, Liechtensteinnel, Norvégiával és Svájjal való együttműködést az EUAA-rendelet (65) preambulumbekkezdésével és 34. cikkével összhangban az Unióval kötött megállapodásokban kell meghatározni. Az említett megállapodások az Ügynökség által tett kezdeményezésekben való részvételre, a pénzügyi hozzájárulásokra és az igazgatótanács ülésein és a személyzetben való részvételre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzák.

Hatálybalépés

Az EUAA-rendelet 73. cikkével összhangban a rendelet ellenőrzési mechanizmusra vonatkozó rendelkezéseit 2023. december 31-től kell alkalmazni, és az ellenőrzési gyakorlat utókövetése kezdetben a megállapításoknak az érintett tagállammal való, észrevételezés céljából történő megosztására korlátozódik.

Az ellenőrzési gyakorlat második szakaszának – beleértve az ajánlások megfogalmazását és az igazgatótanács általi elfogadásra történő benyújtását, az ajánlások Európai Parlamentnek történő továbbítását és az Európai Bizottságnak az ajánlások végrehajtásáról való tájékoztatását, valamint az ajánlások teljesítésének elmaradása esetén az esetleges további eskalációt is – hatálybalépése a 604/2013/EU rendelet (Dublin III rendelet) felváltásának függvénye. Az Európai Bizottság az EUAA-hoz intézett közleményében egyértelművé tette, hogy a felváltás a Dublin III rendelet helyébe lépő rendelet hatálybalépésének időpontjaként értendő.

2 Irányadó elvek

Az EUAA-rendeletnek megfelelően (20 preambulumbekzdés és 14. cikk) az EUAA ellenőrzési mechanizmusa a következő elvek szerint működik:

Előretéktintő

Az ellenőrzés jövőorientált és megelőző jellegű, és a jelenlegi és jövőbeni kihívásokra összpontosít a menekültügyi és befogadási rendszerek általános működésének javítása iránti igények megfogalmazása, valamint a tagállamok aránytalan nyomással járó helyzetek kezelésére való képességének és felkészültségének értékelése tekintetében. Az ellenőrzés értékeli, hogy a tagállamok által bevezetett intézkedések megfelelnek-e a célnak annak érdekében, hogy a hiányosságokat megelőzzék és felkészültek legyenek a fokozott vagy aránytalan nyomással járó helyzetekre.

Az ellenőrzés során azonosítják a bevált gyakorlatokat is, és ezeket megosztják az összes többi tagállammal.

A megállapításokból eredő ajánlásoknak konkrétan és realiztikusnak kell lenniük, és figyelembe kell venniük az érintett tagállam tényleges helyzetét és körülményeit, valamint a KEMR-ből eredő követelményeket, többek között az EUAA által nyújtott segítséget.

Átfogó és releváns

Az ellenőrzésnek „átfogónak” kell lennie (az EUAA-rendelet (20) preambulumbekzdése). Az ellenőrzésnek a KEMR valamennyi vonatkozására ki kell terjednie, figyelembe véve többek között az alapvető jogok tiszteletben tartását, a gyermekvédelmi biztosítékokat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek sajátos szükségleteit.

Minden értékelést előre meghatározott objektív kritériumok alapján végeznek (lásd [4. fejezet Objektív kritériumok](#)). Az objektív kritériumok átfogóan lefedik a KEMR különböző területeit. Az ellenőrzési mechanizmus átfogó keretén belül előtérbe helyezi a KEMR operatív és technikai alkalmazására nagyobb hatással lévő esetleges hiányosságokat, hogy biztosítsa a jelenlegi és potenciális kihívásokra összpontosító megállapítások relevanciáját. Különösen azoknak a megállapításoknak az értékelése kap prioritást, amelyek nagyobb hatást gyakorolnak a következőkre:

1. a nemzeti szintű menekültügyi és befogadási rendszerek hatékonysága és eredményessége⁴ (a kérelem észszerű határidőn belüli egyedi, pártatlan és tisztességes értékelése);
2. felkészültség az aránytalan nyomással járó helyzetek nemzeti szintű kezelésére;
3. a KEMR egészének működése a vizsgált tagállamban azonosított lehetséges hiányosságokkal összefüggésben;
4. az érintett személyek alapvető jogai, gyermekvédelmi biztosítékok és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek sajátos szükségletei.

⁴ A módszertan alkalmazásában a „nemzeti szint” kifejezés a nemzeti szervezetek valamennyi szintjét magában foglalja. Ide tartoznak a központi, szövetségi, regionális és helyi hatóságok, attól függően, hogy a KEMR végrehajtása tekintetében milyen hatáskörrel rendelkeznek.

Nem szabad beavatkozni a tagállamnak a nemzetközi védelem iránti konkrét kérelmek elbírálására vonatkozó hatáskörébe.

Együttműködésen alapuló és átlátható

Az ellenőrzést az érintett tagállammal szoros együttműködésben és teljes átláthatóság mellett végzik, biztosítva, hogy a tagállamok rendszeresen tájékoztatást kapjanak az ellenőrzés hatóköréről, a kapcsolódó tevékenységekről és megállapításokról, valamint a megállapítások alapjául szolgáló információkról. Az EUAA-rendelet 14. cikkének (7) bekezdésével összhangban a tagállam „együttműködik az Ügynökséggel, többek között az ellenőrzési gyakorlat céljából végzett helyszíni látogatások megkönnyítésével”. Ez különösen annak biztosítását jelenti, hogy az ellenőrző csoport az objektív kritériumoknak megfelelően hozzáférjen a szükséges információkhoz, a kulcsfontosságú személyzethez és a releváns helyszínekhez. Az ellenőrzés megállapításait az érintett tagállamnak megküldik észrevételezésre az EUAA-rendelet 15. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

Objektív és pontos

Az EUAA ellenőrzési megállapításai bizonyítékokon alapulnak, és az információkat szisztematikusan és a módszertanban meghatározott források széles köréből gyűjtik. Ez maga után vonja a különböző érdekelt felektől származó, nagy mennyiségű minőségi és mennyiségi információ rendelettel összhangban történő, teljes, kiegyensúlyozott és objektív megközelítést biztosító elemzését. Az információkat összegyűjtik és előre meghatározott objektív kritériumok alapján gondosan megvizsgálják, figyelembe véve „az operatív előírásokat, a mutatókat, iránymutatásokat és legjobb gyakorlatokat” (az EUAA-rendelet 13. cikkének (6) bekezdése).

Ami a tagállami hozzájárulásokat illeti, a kérelmek megkettőzésének elkerülése érdekében a lehető legnagyobb mértékben felhasználják az Ügynökségen belül rendelkezésre álló információkat. A beérkezett információkat összegyűjtik, elemzik, a tagállammal összevetik, és a módszertannal összhangban kritikusan értékelik.

3 Ellenőrzési folyamat

A közös ellenőrzési módszertan egyetlen átfogó folyamat köré épül, amely az itt bemutatott ellenőrzési gyakorlatok valamennyi típusára alkalmazandó.

3.1 Az ellenőrzések típusai

Az EUAA ellenőrzési mechanizmusa a hatókörük alapján háromféle ellenőrzési gyakorlatot különböztet meg:

- **Országellenőrzés**, amely a KEMR valamennyi aspektusának operatív és technikai alkalmazására terjed ki egy adott tagállam tekintetében (14. cikk és 15. cikk (1) bekezdés a) pont);
- **Tematikus ellenőrzés**, amely a KEMR tematikus vagy konkrét aspektusaira terjed ki valamennyi tagállam tekintetében ((22) preambulumbekkezdés, 15. cikk (1) bekezdés b) pont);
- **Eseti ellenőrzés**, amennyiben az 5. cikkben említett információelemzés komoly aggályokat vet fel egy tagállam menekültügyi vagy befogadási rendszerének működésével kapcsolatban. Ebben az esetben az Ügynökség ellenőrzési gyakorlatot kezd vagy a saját kezdeményezésére – a Bizottsággal konzultálva – vagy a Bizottság kérésére. (15. cikk (2) bekezdés).

3.2 Az ellenőrzés szakaszai

A hatékony tervezés és szervezés lehetővé tétele érdekében minden egyes ellenőrzési gyakorlat az alábbiakban ismertetett öt fő szakaszra tagolódik. A tematikus és eseti ellenőrzési gyakorlatok esetében az arányosság elvével összhangban kiigazításokra lehet szükség.

1. ábra Az ellenőrzés szakaszai

Forrás: EUAA

Az ellenőrzés megindítása: Minden szükséges előkészületet elvégeznek az ellenőrzési gyakorlat időben történő megszervezésének biztosítása érdekében, beleértve az információgyűjtést és a helyszíni látogatás megszervezését is. Az információk gyűjtése az információgyűjtési kerettel összhangban történik (lásd 5. fejezet Az információgyűjtés és -elemzés kerete). A tagállamot tájékoztatják az ellenőrzési gyakorlat hatóköréről és hivatalosan felkérlik, hogy nyújtson be információkat a **tagállami ellenőrzési kérdőíven** keresztül (lásd 6.1 Tagállami kérdőív), illetve készítse elő az ügyeket az esettanulmányok elemzéséhez (lásd 6.2 Esettanulmány). A kérdőív kitöltésének

további megkönnyítése érdekében az EUAA a lehetőségekhez mérten minden egyes kérdéshez csatolja az EUAA által már összegyűjtött releváns információkat, teljes mértékben tiszteletben tartva az információgyűjtési keretet és a forrásokat. Ez lehetővé teszi a tagállam számára, hogy egy kérdés megválaszolásakor – az információ kiegészítése, kijavítása, frissítése vagy érvényességének megerősítése révén – hivatkozzon a rendelkezésre álló információkra. A releváns információkat minden érdekelt féltől összegyűjtik.

Előkészületek történnek a szakértői csoport összeállítására (lásd: 8.1 A szakértői csoportok létrehozására vonatkozó szabályok és elvek).

Az információk összevonása és elemzés: a helyszíni látogatás megszervezése céljából minden beérkezett információt összevonnak és elemeznek (lásd 5. fejezet Az információgyűjtés és -elemzés kerete). A tagállammal konzultálnak a helyszíni látogatás napirendtervezetéről. A helyszíni látogatással kapcsolatos gyakorlati kérdések további megvitatása céljából előkészítő ülést szerveznek.

Helyszíni látogatás: Az ellenőrzési gyakorlat céljából az Ügynökség helyszíni látogatásokat tehet. Az Ügynökség rövid határidejű értesítés melletti látogatásokat csak a 15. cikk (2) bekezdésében említett célból végezhet. A helyszíni látogatás során a szakértői csoport a vonatkozó információk szisztematikus összegyűjtése és alapos elemzése alapján értékeli a KEMR operatív és technikai alkalmazását az érintett tagállamban (lásd 8.2 A helyszíni látogatással kapcsolatos gyakorlati intézkedések). A helyszíni látogatás átlagos időtartama az ellenőrzési feladat terjedelmétől függően egy és tíz munkanap között változhat. A tagállamok együttműködnek az Ügynökséggel, és támogatják a szakértői csoportot abban, hogy az EUAA-rendeletnek megfelelően értékelje az ellenőrizendő területekkel kapcsolatos folyamatokat és tevékenységeket.

A megállapítások véglegesítése: Az ügyvezető igazgató az ellenőrzési gyakorlat megállapításait észrevételezésre – beleértve adott esetben a szükségleteinek megjelölését – megküldi az érintett tagállamnak (lásd 7.2 Megállapítások).

Ajánlások megfogalmazása és utókövetés (az aktiválást követően): Az ügyvezető igazgató a megállapítások alapján és figyelembe véve az érintett tagállam észrevételeit, valamint a Bizottsággal konzultálva ajánlástervezetet dolgoz ki. Az ügyvezető igazgató az ajánlástervezeteket megküldi az érintett tagállamnak (lásd 7.3 Ajánlások).

2. ábra Az ellenőrzési gyakorlat szakaszai és ütemezése

	1. Az ellenőrzés megindítása	2. Az információk összevonása és előzetes értékelés	3. Helyszíni látogatás – értékelés	4. A megállapítások véglegesítése	5. Ajánlások megfogalmazása és utókövetés
Ütemezés	0–3. hónap	3–5,5. hónap	5,5–6. hónap	6–7,5. hónap	7,5–9. hónap
Leírás	Minden szükséges előkészítő lépésre sor kerül az ellenőrzési gyakorlat időben történő megszervezésének, valamint az összes érdekelt féltől származó információgyűjtésnek a biztosítása érdekében. A hivatalos megkeresést megküldik a tagállamnak.	Az információkat összevonják. Azonosítják és elemzik a hiányosságokat annak érdekében, hogy a szakértői csoportok számára strukturált információkat nyújthassanak. Előkészítő ülést tartanak a tagállammal.	A szakértői csoport adott esetben elvégzi a helyszíni ellenőrzést és a vonatkozó értékelést.	Az ügyvezető igazgató az ellenőrzési gyakorlat megállapításait észrevételezés céljából megküldi az érintett tagállamnak. A jelentést véglegesítik.	Az ajánlásokat a 15. cikkel összhangban dolgozzák ki és véglegesítik.

Forrás: EUAA

3.3 Szereplők, szerepek és felelősségi körök

Az EUAA-rendelet meghatározza valamennyi érdekelt fél szerepét és felelősségi körét az ellenőrzési mechanizmussal kapcsolatban.

EUAA

Az **EUAA ügyvezető igazgatójának** felelősségi körét különböző jogi rendelkezések határozzák meg. Nevezetesen, az ügyvezető igazgató állítja fel a szakértői csoportokat ellenőrzés céljából, a 15. cikk (2) bekezdésével összhangban ellenőrzési gyakorlatot kezdeményez, és a megállapításokat és az ajánlástervezeteket benyújtja az érintett tagállamnak és ezt követően az igazgatótanácsnak (47. cikk (5) bekezdésének p)-r) pontja). Az ügyvezető igazgató minden ilyen látogatás előtt kellő időben értesíti az érintett tagállamokat. Rövid határidejű értesítés melletti látogatások esetén az ügyvezető igazgató 72 órával előre értesíti az érintett tagállamot (15. cikk (7) bekezdés).

Az Ügynökség felügyeli az ellenőrzési folyamatot és az azt követő tevékenységeket. Az Ügynökségen belül egy külön erre a célra létrehozott egységet (**Ellenőrzési Egység**) jelölnek ki a vonatkozó feladatok elvégzésére.

Az EUAA **összekötő tisztviselőit** kirendelik a tagállamokba. Az EUAA-rendelet előírja, hogy az **összekötő tisztviselők** rendszeresen jelentést tesznek az ügyvezető igazgatónak az érintett tagállamban kialakult menekültügyi helyzetről, valamint azon képességéről, hogy hatékonyan működtesse a menekültügyi és fogadási rendszereit. Amennyiben az összekötő tisztviselőnek az ügyvezető igazgatóhoz benyújtott jelentései aggályokat vetnek fel az érintett tagállam számára releváns egy vagy több aspektusból, e jelentéseket az ellenőrzési mechanizmus alkalmazásában figyelembe veszik, és továbbítják az érintett tagállamnak (7. cikk (4) bekezdés).

Az **EUAA igazgatótanácsa** az ügyvezető igazgató javaslatára és a Bizottsággal konzultálva kidolgozza az ellenőrzési mechanizmus közös módszertanát (14. cikk (2) bekezdés), valamint elfogadja a programot (15. cikk (1) bekezdés) és – az ellenőrzési gyakorlatot követően – az ajánlásokat (15. cikk (4) bekezdés).

Európai Bizottság

A **Bizottság** szorosan együttműködik az EUAA-val az ellenőrzési mechanizmus létrehozásában (a 14. cikk (1) bekezdése). A Bizottság többek között részt vesz a szakértői csoportban (47. cikk (5) bekezdés p) pont), és az Ügynökség konzultál vele a módszertanról, a programról és az ajánlástervezetek kidolgozásakor. „Amennyiben az 5. cikkben említett információelemzés komoly aggályokat vet fel egy tagállam menekültügyi vagy befogadási rendszerének működésével kapcsolatban, az Ügynökség ellenőrzési gyakorlatot kezd vagy a saját kezdeményezésére – a Bizottsággal konzultálva – vagy a Bizottság kérésére.” (15. cikk (2) bekezdés) Ha egy tagállam nem hozza meg az Ügynökség ajánlásaiban felvázolt intézkedéseket, a Bizottság felelős a további utókövetésért (15. cikk (5)–(7) bekezdés).

Tagállamok

Az ellenőrzési módszertan az EUAA és az uniós tagállamok közötti együttműködésen alapuló megközelítésre épül. A tagállamok az Ügynökség kérésére információt nyújtanak számára a KEMR az ellenőrzési mechanizmus által lefedett aspektusairól, valamint a menekültügyi vagy befogadási rendszerükre nehezedő lehetséges aránytalan nyomás kezelése érdekében foganatosítandó, a vészhelyzeti tervükben foglalt intézkedésekről (14. cikk (6) bekezdés).

A rendelet előírja, hogy a tagállami szakértők szükség esetén részt vegyenek a szakértői csoportokban (47. cikk (5) bekezdésének p) pontja).

A tagállamok együttműködnek az Ügynökséggel, többek között az ellenőrzési gyakorlat céljából végzett helyszíni látogatások megkönnyítésével. A tagállamok észrevételeket nyújtanak be a megállapításokra és az ajánlásokra vonatkozóan.

A módszertan elfogadását követően **ellenőrzési hálózat (MoNet)** jön létre, amely a nemzeti ellenőrzési koordinátorokból áll (lásd: [13 Az ellenőrzési hálózat szerepe](#)).

A **nemzeti ellenőrzési koordinátor** (a továbbiakban: nemzeti koordinátor) tagállami koordinátorként és az ellenőrzési gyakorlat fő kapcsolattartójaként jár el az információgyűjtés, a nemzeti hatóságokkal és a végrehajtó partnerekkel való kommunikáció, valamint a megállapítások és ajánlások utókövetése tekintetében. A nemzeti koordinátor a helyszíni látogatás előkészítése során együttműködik az EUAA-val, szükség esetén egyeztet az érintett hatóságokkal és/vagy szervezetekkel az érintett munkatársak azonosítása, a helyiségekhez és egyéb helyszínekhez való hozzáférés biztosítása érdekében a látogatás napirendjében foglaltak szerint, valamint elősegíti az összes gyakorlati intézkedést (lásd [8.2 A helyszíni látogatáshoz kapcsolódó gyakorlati intézkedések](#)). A nemzeti koordinátor elkísérheti a szakértői csoportot. A nemzeti koordinátor részt vesz a nemzeti hatóságokkal folytatott megbeszéléseken. A tagállam helyettes nemzeti koordinátort nevezhet ki.

UNHCR

Az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosa (UNHCR) megfigyelőként részt vesz az ellenőrző csoport munkájában (24. preambulumbekkezdés). Az UNHCR-t szintén kifejezetten megemlíti információforrásként az ellenőrzési mechanizmus céljából történő információgyűjtéssel összefüggésben (a 14. cikk (4) bekezdése).

4 Objektív kritériumok

Az EUAA az ellenőrzést objektív kritériumok alapján végzi, amelyek megjelölik a KEMR minden egyes aspektusa operatív és technikai alkalmazásának **várható eredményeit**, figyelembe véve az EUAA ellenőrzési mechanizmusának általános célkitűzéseit.

Az objektív kritériumok a KEMR különböző rendelkezéseivel összhangban vannak felépítve, és kiegészülnek egy sor, a vészhelyzeti tervezéssel és felkészültséggel kapcsolatos kritériummal. A kritériumok között szerepelnek átfogó, a KEMR valamennyi területére (befogadási rendszer, menekültügyi eljárás és dublini eljárás, beleértve – a bírói függetlenség teljes tiszteletben tartása mellett – a fellebbezési eljárásokat is) és a vészhelyzeti tervezésre és felkészültségre vonatkozó kritériumok, valamint három területspecifikus kritériumcsoport.

Az objektív kritériumokat **makroszinten fogalmazzák meg**, különösen azért, hogy figyelembe vegyék a nemzeti rendszerek és kontextus sajátosságait, és a tagállamok számára áttekintést adjanak arról, hogy **mely operatív folyamatokat** fogják ellenőrizni. Az objektív kritériumokat a KEMR jogi rendelkezéseivel együtt kell értelmezni, és bizonytalanság esetén mindig a KEMR jogi szövege és annak az Európai Bíróság általi értelmezése az irányadó. Valamennyi objektív kritériumot az **alapvető jogok**, többek között a megkülönböztetésmentesség, a magán- és a családi élet tiszteletben tartása és a gyermekvédelem, valamint a gyermek mindenek felett álló érdeke elsődleges figyelembevételének tiszteletben tartása szempontjából kell értékelni.

A KEMR-t érintő jogi változások esetén előfordulhat, hogy az EUAA igazgatótanácsának felül kell vizsgálnia az objektív kritériumokat.

Az objektív kritériumokat a megfelelő tematikus területek szerint csoportosítják és ennek megfelelően kódolják.

4.1 Átfogó objektív kritériumok

Az első két objektív kritériumcsoport **átfogó**: ezek a KEMR valamennyi területére vonatkoznak, és valamennyi folyamat során transzverzális módon kerülnek alkalmazásra.

Intézményi keret

- OVR1. A tagállamok működő menekültügyi és befogadási rendszereket hoztak létre, beleértve az objektív kritériumok következetes és megbízható teljesítését és fenntartását biztosító **közigazgatási struktúrákat és folyamatokat**, például a vonatkozó iránymutatást, a felügyeleti mechanizmusokat és a hatékony minőségbiztosítási mechanizmusokat is.
- OVR2. A menekültügyi és befogadási **eljárásokat hatékonyan**, a felesleges vagy párhuzamos erőfeszítések megszüntetésével, a meglévő szakértelem és erőforrások felhasználásának optimalizálásával, a szűk keresztmetszetek minimalizálásával, egy funkcionális ügyviteli rendszer támogatásával és a digitális támogatási eszközök megfelelő használatával

- szervezik meg** annak biztosítása érdekében, hogy a folyamatok reagáljanak a változó körülményekre, és a megnövekedett beáramlás idején kiterjeszthetők legyenek.
- OVR3. A menekültügyi eljárás során – beleértve a fellebbezési szakaszt is – és a befogadási rendszerben elegendő és megfelelő **munkaerő-kapacitás** áll rendelkezésre az ügyek hatékony kezeléséhez és a megfelelő befogadási feltételek biztosításához, a feladatokat és a felelősségi köröket világosan meghatározták, valamint a személyzet jólétét támogató intézkedéseket vezettek be és az esetleges szűk keresztmetszetek vagy kapacitáshiányok felderítésére szolgáló, hatékony eljárásokat hoztak létre.
- OVR4. A KEMR egy vagy több aspektusának végrehajtásáért felelős hatóságok vagy szervezetek személyzete rendelkezik a feladataikhoz és funkcióikhoz kapcsolódó **szükséges kompetenciákkal**, többek között a szükséges és megfelelő, adott esetben az európai menekültügyi tanterv alapján kidolgozott és az alapvető jogokra, a különleges eljárási és befogadási igényekre, valamint a gyermek érdekében kellő figyelmet fordító képzés és szakmai továbbképzés biztosítása révén.
- OVR5. A menekültügyi és befogadási rendszereket a nemzeti jogban meghatározott **titoktartás** elvének teljes tiszteletben tartásával, illetve a vonatkozó adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően szervezik meg és hajtják végre.
- OVR6. A menekültügyi eljárás és a befogadási folyamat során a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezőket hatékonyan azonosítják, **különleges eljárási és befogadási igényeiket** szakképzett személyzet időben felméri és azokra megfelelő módon reagál annak érdekében, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmezők teljes mértékben élhessenek jogaikkal és teljesíthessék a KEMR szerinti kötelezettségeiket.
- OVR7. A **kísérő nélküli kiskorúak** számára kellő időben és adott esetben a személyes meghallgatás előtt megfelelően képzett képviselőt biztosítanak, aki a mindenek felett álló érdekének megfelelően képviseli és segíti a gyermeket a menekültügyi eljárásban és a befogadási rendszerben. A befogadási feltételek biztosítását és a nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálatát a gyermekek különleges eljárási és befogadási igényeinek megfelelő ismeretekkel rendelkező, és a gyermek mindenek felett álló érdekét elsődlegesen szem előtt tartó személyzet végzi.
- OVR8. A menekültügyi eljárás minden lényeges szakaszában és a befogadási rendszerrel összefüggésben a kérelmező időben megkapja a szükséges **tájékoztatást** az eljárásokról, valamint a jogairól és kötelezettségeiről. A tájékoztatást írásban és szükség esetén szóban, olyan nyelven biztosítják, amelyet a kérelmező megért vagy ésszerűen feltételezhető, hogy megért, és amely igazodik a kérelmező különleges eljárási és befogadási igényeihez.
- OVR9. A kérelmezőnek a fellebbezési eljárásról nyújtott szükséges jogi és eljárási tájékoztatás, a jogi segítségnyújtáshoz és képviselőhez való hozzáférés, valamint az időszerű fellebbezési eljárások révén a kérelmezők számára biztosítják többek között a nemzetközi védelem iránti kérelemmel kapcsolatos határozattal – ide értve a nemzetközi védelem visszavonásáról vagy a vizsgálat újbóli megnyitásának elutasításáról szóló határozatot is –, a dublini rendelet szerinti átadásról szóló határozattal, a befogadáshoz való jog megtagadásáról, korlátozásáról vagy megszüntetéséről szóló határozattal és a kérelmezők őrizetéről szóló határozatokkal szembeni **hatékony jogorvoslathoz** való hozzáférést.

Az aránytalan nyomással járó helyzetek kezelésére való képesség és felkészültség

- COP1. A menekültügyi és befogadási rendszerekre vonatkozó **vészhelyzeti tervek** leírják az aránytalan nyomás különböző forgatókönyveit. Minden egyes forgatókönyv vonatkozásában meghatározzák a korai riasztást kiváltó tényezőket, a reagálási stratégia és a meghozandó intézkedéseket tartalmazó eszköztár biztosítását, a megfelelő felelős szereplőket és az időkereteket, és különösen a szükségletek gyors felmérését lehetővé tevő intézkedéseket, valamint a megfelelő személyzet és erőforrások gyors bevetését.
- COP2. Helyi, regionális vagy központi állami szinten **felügyeleti mechanizmus** van érvényben, amely lehetővé teszi a korai előrejelzést és a vészhelyzeti terv vonatkozó intézkedéseinek időben történő aktiválását, egyértelműen meghatározva az adott szerepeket és felelősségi köröket az adatok gyűjtése és értékelése, valamint a megállapításoknak az érintett érdekelt felek felé történő terjesztése tekintetében.
- COP3. A vészhelyzeti tervek valamennyi érintett belső és külső érdekelt félre kiterjedő, **egyértelmű döntéshozatali és koordinációs mechanizmust** tartalmaznak, azokat a migrációkezelési lánc valamennyi felelős szereplője ismeri és támogatja, és azokat rendszeresen értékeli és naprakészen tartják.
- COP4. **A befogadóképesség növelésére szolgáló mechanizmusok**, beleértve a további befogadóképesség létrehozására vonatkozó operatív eljárásokat is, rendelkezésre állnak, hogy a kérelmezőket gyorsan, megfelelő befogadási feltételek mellett helyezhessék el.
- COP5. Biztosítékokat vezettek be annak biztosítására, hogy a **különleges eljárási és befogadási igényeket** aránytalan nyomás esetén is azonosítsák, értékeljék és reagálnak rájuk.

4.2 Területspecifikus objektív kritériumok

A területspecifikus kritériumok a KEMR meghatározott területeire vonatkoznak:

Menekültügyi eljárás

- ASY1. A menedékjog iránti kérelmet benyújtani kívánó személyek hatékonyan és időben **hozzáférnek a menekültügyi eljáráshoz**, beleértve a nemzetközi védelem iránti kérelmek gyors és teljes körű nyilvántartásba vételét is, amelyet adott esetben tájékoztatás, tanácsadáshoz való hozzáférés, a szükséges tolmácsolás és a kérelmező státuszát igazoló dokumentum kiállítása egészít ki.
- ASY2. A **kérelmezők személyazonosságát** lehetőség szerint hatékonyan ellenőrzik, beleértve állampolgárságukat vagy hontalanságukat is, figyelembe véve a származási országok eltérő helyzetét és a személyazonosító okmányok esetleges hiányát.
- ASY3. A kérelmezőknek tényleges lehetőséget biztosítanak arra, hogy állításukat a kérelmező által megértett nyelven és a titoktartás elvének teljes tiszteletben tartása mellett, megfelelő interjútechnikák alkalmazásával megtartott, valamint egy teljes, megbízható és tényszerű interjújelentéssel vagy átirattal lezárt **személyes elbeszélgetésen** keresztül megalapozzák.
- ASY4. **A gyermekekkel folytatott elbeszélgetések** a gyermekek számára megfelelő módon, a gyermek mindenek felett álló érdekének elsődleges figyelembevételével történnek.

- ASY5. A nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálásáért felelős ügyintézők hozzáférnek a releváns, megbízható és naprakész **származásiország-információkhoz** és a **szakértői tanácsadáshoz**, beleértve a pszichológiai és orvosi kérdésekkel, valamint a különleges eljárási garanciákkal kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatos tanácsadást is.
- ASY6. A vizsgálatot a **jól indokolt határozat**, illetve pozitív döntés esetén egy jól indokolt vélemény zárja le, amely a bizonyítékok megfelelő értékelésén és az összes elfogadott lényeges tényre vonatkozó kockázatértékelésén, valamint megalapozott jogi értékelésén alapul, figyelembe véve a kérelmező egyéni körülményeit, a származási országban vagy a biztonságos harmadik országban a döntéshozatal időpontjában fennálló helyzetet, valamint az EUAA vonatkozó közös elemzését és iránymutatásait.
- ASY7. Adott esetben megfelelően megvizsgálják és értékelik a **kizárási megfontolásokat**, a bűnüldöző hatóságokkal folytatott hatékony együttműködés által támogatva és kellő figyelmet fordítva a menekültügyi eljárás bizalmas jellegére.
- ASY8. A vizsgálatot kellő időben, határozattal zárják le, és arról megfelelően értesítik az érintettet.
- ASY9. **Az elfogadhatósági eljárásokat, a gyorsított eljárásokat és/vagy a határon folytatott eljárásokat** adott esetben a tervezett határidőn belül, hatékonyan folytatják le, az eljárási garanciák teljes körű tiszteletben tartása mellett, többek között a megfelelő helyszínek és létesítmények biztosításával.
- ASY10. Amennyiben a **nemzetközi védelem érvényessége újbóli vizsgálatának** szükségességére utaló okok merülnek fel, ezeket hatékonyan azonosítják és a kedvezményezettek eljárási garanciáinak tiszteletben tartása mellett értékelik.

Befogadási feltételek

- REC1. A kérelmezőknek hozzáférése van – természetben, illetve pénzzuttatás vagy utalvány formájában, illetve e három kombinációjaként nyújtott **szálláshoz, étkezéshez, ruházathoz és egyéb alapvető fontosságú nem élelmiszercikkhez**, kellő mértékben figyelembe véve különleges szükségleteiket, beleértve a gyermekek szükségleteit is.
- REC2. **Abefogadóhelyek felosztása** a kérelmezők között szükségtelen késedelem nélkül történik, figyelembe véve a kérelmező egyéni körülményeit, a család egysége elvének tiszteletben tartását és a gyermek mindenek felett álló érdekét.
- REC3. A befogadási létesítmények **megfelelő életszínvonalat** biztosítanak a kérelmezők számára, adott esetben figyelembe véve különleges befogadási igényeiket, beleértve az elegendő helyet, a gyermekek számára a játékhoz és a higiéniához szükséges elegendő helyet, valamint tiszteletben tartva a magán- és a családi életet, és a mozgás szabadságát.
- REC4. Az illetékes hatóságok megkönnyítik a kérelmezők számára az **alapvető jogokhoz és szolgáltatásokhoz** való hozzáférést, beleértve az oktatást, a munkaerőpiachoz való hozzáférést (jogosultság esetén) és a szükséges egészségügyi ellátást is.
- REC5. A befogadó létesítményeket **hatékonyan irányítják**, többek között házirend, a személyzetre vonatkozó magatartási kódex és funkcionális panasztételi mechanizmus biztosítása révén.
- REC6. A befogadási hatóságok továbbra is **felügyelik** a befogadási feltételek szintjét, és biztosítják, hogy szükség esetén hatékony utókövetési intézkedéseket hozzanak.

- REC7. **Megfelelő kapacitás**, infrastruktúra, felszerelés és pénzügyi források állnak rendelkezésre annak biztosítására, hogy minden kérelmező számára biztosítva legyenek az előírt szintű befogadási feltételek.
- REC8. A kérelmezők és a befogadó létesítmények üzemeltetői számára **megfelelő biztonsági intézkedéseket** vezettek be, beleértve a kritikus incidensek hatékony kezelését is, különös tekintettel a nőkre, gyermekekre és azokra a személyekre, akik esetében különleges háttérük vagy profiljuk miatt biztonsági kockázatok állhatnak fenn.
- REC9. A kérelmezőknek lehetőségük van **jogi, illetve** szükség esetén **pszichoszociális egészségügyi tanácsadásra**.
- REC10. Az **anyagi befogadási feltételeknek** a befogadási feltételekről szóló (átdolgozott) irányelvben foglalt követelmények alá történő **csökkentése** kivételes alapon történik, megfelelően indokolt, dokumentált, minden esetben lefedi az alapvető szükségleteket és azt lehető legrövidebb időszakra alkalmazák.
- REC11. A **befogadás anyagi feltételeinek csökkentéséről vagy visszavonásáról** szóló határozatok kivételesek, kellően indokoltak, a céllal arányosak és azokat az eljárási biztosítékok teljes körű tiszteletben tartásával hozzák meg.
- REC12. Az **őrizet bármely alkalmazására** szükség esetén, végső intézkedésként kerül sor, adott esetben az őrizet alternatíváinak felhasználásával. Az őrizetre vonatkozó határozatok kizárólag a befogadási feltételekről szóló (átdolgozott) irányelvvel összhangban végzett egyedi értékelésen alapulnak és megfelelnek az eljárási biztosítékoknak, valamint figyelembe veszik a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, különösen a gyermekek különleges szükségleteit. Az őrizet az őrizet feltételeinek teljes körű tiszteletben tartása mellett történik.

A nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározása

- DUB1. A **potenciális dublini eseteket hatékonyan azonosítják**, amit támogat az ujjlenyomatok időben történő felvétele és Eurodacba történő továbbítása a személyes adatok védelmének teljes körű tiszteletben tartása mellett, valamint az Eurodacnak a nemzetközi védelem, az adattovábbítás, a területről való kitoloncolás és a mérlegelési záradék alkalmazását követő naprakésszé tétele.
- DUB2. A mulasztási okok valamelyikének fennállásától eltekintve a dublini eljárások tényleges lehetőséget biztosítanak az érintett személyeknek arra, hogy – például a családi és eltartotti kapcsolatokra vonatkozó – releváns információkat közöljenek, többek között **személyes elbeszélgetés** révén, amelyet olyan nyelven folytatnak le, amelyet az adott személy megért vagy ésszerűen feltételezhető, hogy megért, és amelyen képes kommunikálni.
- DUB3. A dublini eljárás során biztosítják a **család egységét**, és különösen megfelelő lépéseket tesznek a kísérő nélküli gyermekek más tagállamokban élő családtagjainak azonosítására annak érdekében, hogy az eljárási biztosítékokkal összhangban és a gyermek mindenek felett álló érdekét tiszteletben tartva újraegyesítsék őket.
- DUB4. A felelős tagállam meghatározása érdekében **teljes körű értékelést** végeznek, figyelembe véve az összes rendelkezésre álló információt és a benyújtott bizonyítékokat, valamint figyelembe véve a kérelmező személyes körülményeit és a felelős tagállamban az embertelen vagy megalázó bánásmód lehetséges kockázatát.

DUB5. Létrehoztak egy ügyviteli rendszert, amely lehetővé teszi az átvétel, a visszavétel és a tájékoztatás iránti megkeresések, válaszok és értesítések hatékony feldolgozását, beleértve a vizsgálati folyamat során alkalmazandó határidők **felügyeletét és hatékony utókövetését** is.

DUB6. A tagállamokba irányuló és onnan kiinduló átadásokat hatékonyan végrehajtják. Elegendő számú, megfelelően képzett személyzet áll rendelkezésre a dublini eljárás szerinti átadások előkészítéséhez és megszervezéséhez, valamint **a repülőtereken és a határátkelőhelyeken megfelelő kapacitásokat allokáltak** a dublini eljárás szerinti átadások hatékony végrehajtásának biztosításához.

5 Az információgyűjtés és -elemzés kerete

Az ellenőrzési célú információgyűjtés és -elemzés hatóköre a KEMR operatív és technikai alkalmazásának valamennyi, az objektív kritériumokban meghatározott szempontjára kiterjed (lásd [4. fejezet Objektív kritériumok](#)), a teljes körű, kiegyensúlyozott és objektív megközelítés biztosítása érdekében⁵.

5.1 Az információgyűjtés és -elemzés legfontosabb elemei

Az információgyűjtés és -elemzés minden ellenőrzési tevékenység alapját képezi.

Az átfogó és megbízható információgyűjtési folyamat biztosítása érdekében szükség van az érintett szereplők és szervezetek nemzeti szintű, **egyértelmű és átfogó feltérképezésére**. E célból az EUAA figyelembe veszi a folyamatban lévő munkát, például az EUAA tematikus hálózatait, az összekötő tisztviselők (lásd fentebb: [3.3 Szereplők, szerepek és felelősségi körök](#)), az EUAA alapjogi tisztviselője, a helyzetismeret, a képzés és az operatív tevékenységek stb. alapján. A releváns érdekelt felek azonosítása érdekében az EUAA szükség esetén konzultálhat a tagállamokkal.

Az EUAA továbbá az ellenőrzési mechanizmus hatékony végrehajtása szempontjából elengedhetetlen kapcsolatokat alakít ki és tart fenn az érintett érdekelt felekkel, nevezetesen a nemzeti hatóságokkal és intézményekkel, valamint a területen jelen lévő érintett kormányközi szervezetekkel vagy testületekkel.

Az ellenőrzés céljából történő információgyűjtésnek **célzottnak, konkrétan, naprakésznek és időszerűnek** kell lennie, és meghatározott határidőn kell alapulnia. E célból az EUAA minden egyes ellenőrzési tevékenység előtt tájékoztatja az érintett tagállamot és az egyéb érdekelt feleket a várható információgyűjtési folyamatról, annak hatóköréről, a sablonokról és a határidőkről.

Az EUAA gondosan megvizsgálja, összehasonlítja és ellenőrzi az összes érdekelt fél által összegyűjtött valamennyi információt. Az információgyűjtés során **minden információt értékelnek** az alábbiak tekintetében:

- objektivitás;
- relevancia;
- következetesség, pontosság és precizitás;
- érvényesség és minőség az információk más forrásokból származó információkkal való összevetése, megerősítése és kiegyensúlyozása révén;

a későbbi elemzések és megállapítások teljességének biztosítása érdekében.

Az ellenőrzés céljából gyűjtött információk között lehetnek kvalitatív és kvantitatív adatok, ítélezési gyakorlat, valamint esettanulmányok céljából gyűjtött konkrét esetek – a tagállam egyedi döntéshozatali eljárásra vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül (lásd

⁵ Lásd még: uniós ombudsman, <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/166550>

analitikailag ([6.2 Esettanulmány](#))). A kérdőív kitöltésének további megkönnyítése érdekében az EUAA a lehetőségekhez mérten minden egyes kérdéshez csatolja az EUAA által már összegyűjtött releváns információkat, teljes mértékben tiszteletben tartva az információgyűjtési keretet és a forrásokat. Ez lehetővé teszi a tagállam számára, hogy egy kérdés megválaszolásakor – az információ kiegészítése, kijavítása, frissítése vagy érvényességének megerősítése révén – hivatkozzon a rendelkezésre álló információkra.

Az összegyűjtendő információk típusát – a megfelelő szabványokkal és mutatókkal együtt – azon objektív kritériumok alapján határozzák meg, amelyek alapján az ellenőrzésre sor kerül.

Az EUAA az ellenőrzési gyakorlat különböző szakaszaiban **értekezleteket** szervezhet az érintett érdekelt felekkel, hogy további információkat gyűjtsön, pontosításokat kérjen és/vagy ellenőrizze az összegyűjtött adatokat.

Az ellenőrzés céljából gyűjtött adatok elemzésének **objektív és szigorú megközelítést** kell követnie, amely biztosítja, hogy a KEMR valamennyi fő aspektusát – beleértve az alapvető jogok tiszteletben tartását, a mindenek felett álló érdek elsődleges figyelembevételére irányuló gyermekvédelmi biztosítékokat és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek sajátos szükségleteit is – figyelembe vegyék.

A különböző érdekelt felektől gyűjtött információkat a közös módszertannal összhangban írásbeli eljárás, értekezletek és helyszíni látogatások útján kritikusan értékelik. A jelentésben hivatkozni kell a megállapítások alapjául szolgáló információkra, és szükség szerint csatolni kell őket a jelentéshez. Az érintett tagállamnak lehetősége van arra, hogy a megállapításokkal kapcsolatban észrevételeket tegyen (lásd [7.2 Megállapítások](#)).

5.2 Az ellenőrzés céljából gyűjtött információk forrásai

Az EUAA-rendeletnek megfelelően az ellenőrzést az érintett tagállam által szolgáltatott információk, a menekültügyi helyzetre vonatkozó, az 5. cikkben említett információelemzés és esettanulmány alapján végzik. Ezen túlmenően az EUAA – azok szakértelme alapján – a releváns kormányközi szervezetek vagy szervek, különösen az UNHCR és más releváns szervezetek által rendelkezésre bocsátott információkat (14. cikk (4) bekezdés), valamint az EUAA tagállami összekötő tisztviselőitől származó információkat (12 preambulumbekkezdés, 7. cikk (4) bekezdés) is figyelembe vehet. Az Ügynökség az összegyűjtött információk validálása és szükség esetén további adatok gyűjtése érdekében helyszíni látogatásokat tehet (lásd: Helyszíni eszközök).

A tagállam által szolgáltatott információk

Az ellenőrzés elsősorban az érintett tagállam által szolgáltatott információk alapján történik (14. cikk (4) bekezdés).

Az információszolgáltatás történhet írásban vagy szóban. Ami az írásbeli információszolgáltatást illeti, az EUAA az ellenőrzési hálózattal konzultálva az ellenőrzés céljára létrehoz egy szabványos **tagállami kérdőívet**, amely kiterjed az objektív kritériumokra és kiegészíti az Ügynökség számára már

rendelkezésre álló információkat. Bővebb információért lásd: [6.1 Tagállami kérdőív](#). Az EUAA a helyszíni látogatás előkészítésekor vagy a helyszíni látogatás során szervezett értekezleteken keresztül is gyűjthet információkat.

Amennyiben más érdekelt felek aktívan részt vesznek a menekültügyi vagy befogadási rendszer végrehajtásában – például hatáskör-átruházás más szereplőkre, kormányközi szervezetek vagy szervek (pl. UNHCR) és/vagy uniós ügynökségek által alkalmazott személyzet kiküldése vagy kirendelése, más érdekelt felekkel való partnerségek révén – az EUAA további információkat kérhet azáltal, hogy találkozón keresztül, szükség szerint a tagállammal egyeztetve, kapcsolatba lép ezekkel a végrehajtó partnerekkel.

Az EUAA rendelkezésére álló információk

Az EUAA folyamatosan gyűjti, elemzi és terjeszti az Unión belüli menekültügyi helyzetre vonatkozó információkat, miközben állandó és operatív támogatást nyújt (pl. információcsere, tájékoztatás és elemzés, képzés, egyéb technikai segítségnyújtás stb.). Az EUAA felhasználja a már rendelkezésére álló, az ellenőrzési gyakorlatok alapját képező információkat, elkerülve a kérelmek megkettőzését, és kihasználva a meglévő folyamatokat és munkát.

Az EUAA-rendelet előírja, hogy az ellenőrzést többek között **az Unión belüli menekültügyi helyzetre vonatkozó, az 5. cikkben említett információelemzés** alapján kell elvégezni. Ennek megfelelően az EUAA elemzési és kutatási termékei kiegészítik az ellenőrzési mechanizmus céljaira történő információgyűjtést, csökkentve a tagállamokra a már szolgáltatott információk megismétlése miatt nehezedő terhet. Ezek többek között a következőket foglalják magukban: a menekültügyi fejleményekről szóló tájékoztatás és elemzés, különösen a menekültügyi jelentésen keresztül, információs és dokumentációs rendszer, esetjogi adatbázist, Ki kicsoda a nemzetközi védelemben, helyzetfrissítő rendszer stb. révén, az adatelemzést és kutatást az elemző és kutatási termékek, valamint a korai előrejelző és felkészültségi rendszer (EPS) keretében kicserélt információk stb. révén.

Az érintett érdekelt felektől származó további háttér-információk

A rendelet előírja, hogy az EUAA figyelembe vehet egyéb érdekelt felektől, többek között a következőktől rendelkezésre álló információkat:

UNHCR

A rendelet kifejezetten megemlíti az UNHCR-t mint információforrást.

Kormányközi szervezetek vagy testületek

A rendelet az érintett kormányközi szervezetektől⁶ származó információgyűjtést irányoz elő, különös tekintettel az európai uniós intézményekre és szervekre, beleértve az ügynökségeket is. Az információk

⁶ A kormányközi szervezet olyan szervezet, amely elsősorban szuverén államokból vagy más kormányközi szervezetekből áll. A kormányközi szervezeteket szerződéssel vagy más olyan megállapodással hozzák létre, amely a csoportot létrehozó chartaként működik. Ilyen például az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európa Tanács és az Európai Unió. Forrás:

ellenőrzés céljából történő megosztásával és cseréjével összefüggésben az EUAA rendszeres kapcsolatot alakít ki a Bizottsággal és az érintett bel- és igazságügyi ügynökségekkel (például az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel és az Alapjogi Ügynökséggel).

Ezen túlmenően, amennyiben valamely tagállamban jelen vannak olyan nemzetközi szervezetek, amelyek a vizsgált tagállamokban a migráció és a menekültügy területeivel foglalkoznak, az EUAA további információkat kérhet. Az információgyűjtés történhet értekezletek szervezésével vagy írásban.

Szakértelmük alapján érintett egyéb szervezetek

A nemzeti független szervezetek és/vagy szervek, illetve civil társadalmi szervezetek a *szakértelmük alapján érintett egyéb szervezetek*hez tartoznak, amelyek további információforrásként szolgálhatnak. Ennek megfelelően az EUAA egy konkrét ellenőrzési gyakorlat céljából további információkat kérhet az érintett szervezetektől vagy szervektől, és koordinálhatja a vonatkozó folyamatot.

Amennyiben írásbeli visszajelzésre van szükség, megfelelő ellenőrzésre vonatkozó érdekeltfél-visszajelzési formanyomtatványt dolgoznak ki az ellenőrzés hatókörére vonatkozó objektív kritériumokkal összhangban.

Nemzeti független szervezetek és/vagy szervek

A migrációval és menekültüggyel kapcsolatban hatáskörrel rendelkező független nemzeti szervezetek és/vagy szervek, mint például a nemzeti emberi jogi intézmények⁷ és az ombudsmanok szintén *releváns szervezetek*, amelyekkel az EUAA *szakértelmük alapján konzultálhat*, mivel döntő szerepet játszanak a nemzetközi emberi jogi normák hatékony nemzeti szintű végrehajtásának előmozdításában és ellenőrzésében.

Civil társadalmi szervezetek (CSO-k)

Az Európai Unióban a civil társadalom fontos szerepet játszik az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében meghatározott, az EU-ban és tagállamaiban közös értékek életre hívásában. Az EUSZ 11. cikkének (2) bekezdése és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 15. cikkének (1) bekezdése a civil párbeszédet és a civil társadalom részvételét a jó kormányzás eszközének tekinti⁸.

Emellett az EUAA-rendelet (40. preambulumbekzdés, 50. cikk) elismeri a civil társadalomnak az információcsere és az ismeretek összefogása terén betöltött szerepét. Ennek megfelelően a migráció és a menekültügy területén működő civil társadalmi szervezetek *szakértelmük alapján releváns szervezetek*, amelyek értékes információkkal szolgálhatnak. Ezért az EUAA a nemzetközi védelem

<https://www.informea.org/en/terms/intergovernmental-organization>. Tájékoztatóképpen, a következő kormányközi szervezetek tekinthetők relevánsnak az ellenőrzés szempontjából.)

⁷Az emberi jogok előmozdítása és védelme érdekében létrehozott nemzeti intézmények jogállásával kapcsolatos ENSZ [párizsi alapelvek](#) nemzetközi minimumszabályokat határoznak meg a nemzeti emberi jogi intézmények létrehozására vonatkozóan. Lásd még [Strong and effective national human rights institutions – challenges, promising practices and opportunities](#) (Erős és hatékony nemzeti emberi jogi intézmények: kihívások, biztató gyakorlatok és lehetőségek), 2021. január 21.; FRA, [2022. június frissítés – NHRI akkreditációs státusz és mandátumok](#), 2022. június 29.

⁸ Lásd még az FRA [„A civil tér védelme az EU-ban – Fontosabb megállapítások és az FRA véleményei”](#), 2022. augusztus 19.

területén helyi, regionális, nemzeti, uniós vagy nemzetközi szinten működő civil társadalmi szervezetektől további információkat kérhet.

A jogosult civil szervezetek meghatározása érdekében [Az igazgatótanács 2022. június 23-i 111. számú, a konzultatív fórum létrehozásáról és összetételéről, valamint az információk továbbításának feltételeiről szóló határozatában](#) mellékelt kritériumokat értelemszerűen alkalmazzák.

Ezen túlmenően, a folyamat átláthatóságának további biztosítása érdekében az ellenőrzési céljából gyűjtött információkat szolgáltató civil szervezet vagy:

- az EUAA konzultációs fórumának a tagja, vagy
- be van jegyezve az [uniós átláthatósági nyilvántartásba](#)⁹.

A civil társadalmi szervezetek hozzájárulására vonatkozó felhívást közzéteszik a konzultációs fórumon. A konzultációs fórum az információkat tovább terjesztheti további helyi, regionális, nemzeti, uniós vagy nemzetközi szintű civil társadalmi szervezeteknek, valamint ellenőrzés céljából egyéb releváns információkat is az EUAA tudomására hozhat. Az ily módon összegyűjtött információkat a módszertannal összhangban elemzik, összevetik és kritikusan értékelik.

⁹ Az átláthatósági nyilvántartás azoknak a szervezeteknek az adatbázisa, amelyek megpróbálják befolyásolni az uniós intézmények jogalkotási és szakpolitikai végrehajtási folyamatát. A nyilvántartásból kiderül, hogy kik milyen érdekeket követnek, illetve milyen költségvetéssel rendelkeznek. Ily módon a nyilvántartás lehetővé teszi a nyilvánosság általi ellenőrzést, lehetőséget adva a polgároknak és más érdekcsoportoknak, hogy nyomon kövessék a lobbisták tevékenységét. Bővebb információ itt található: https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/transparency-register_en

6 Az ellenőrzési mechanizmus céljára szolgáló eszközök

Az ellenőrzési folyamat következetességének és megbízhatóságának fenntartása érdekében ellenőrzési eszközöket alkalmaznak. Ezek az eszközök iránymutatásul szolgálnak az ellenőrzési tevékenységekhez és biztosítják, hogy a tevékenységeket a különböző típusú ellenőrzési gyakorlatok során szabványosított módon végezzék.

Az ellenőrzési gyakorlat típusától és hatókörétől függően használható ezen eszközök mindegyike vagy csak egy része. A technikai elemek esetleges kiigazítására vagy módosítására az egyes gyakorlatok hatókörének megfelelően szükség szerint utalnak.

6.1 Tagállami kérdőív

Az EUAA-rendelet 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban a tagállamok kötelesek az EUAA kérésére megosztani az objektív kritériumok értékeléséhez szükséges információkat, kiegészítve az Ügynökség számára már rendelkezésre álló információkat.

Az irányadó elvekkel összhangban az EUAA által végzett ellenőrzésnek átfogónak kell lennie, lefedve a KEMR valamennyi aspektusát, ugyanakkor a tagállam esetleges hiányosságaira és fejlesztendő területeire kell összpontosítani. Ehhez **kiegyensúlyozott megközelítésre** van szükség az értékelés kiterjedtsége és a konkrét területek további vizsgálatának mélysége között.

A tagállami kérdőív célja, hogy elegendő információt gyűjtsön annak értékeléséhez, hogy teljesülnek-e az ellenőrzés alapjául szolgáló objektív kritériumok. A kérdőív tartalmazhat **a kiinduló helyzet, egy folyamat vagy egy folyamat eredményének** leírására irányuló kérdéseket. Emellett az EUAA felkérheti a tagállamot, hogy ossza meg az objektív kritériumok értékelése szempontjából releváns **dokumentumokat** és egyéb anyagokat.

A tagállami kérdőíven keresztüli információgyűjtési eljárás

A tagállami kérdőív az ellenőrzés valamennyi típusánál felhasználható. Az országos és tematikus ellenőrzési gyakorlatok vonatkozásában az EUAA az ellenőrzési hálózattal konzultálva létrehoz egy **szabványos tagállami kérdőívet**. Az eseti ellenőrzési gyakorlatok során az EUAA az ellenőrzés hatókörétől függően célzott kérdőívet dolgozhat ki.

A tagállami erőfeszítések **megkettőzésének elkerülése** érdekében az EUAA a lehető legnagyobb mértékben felhasználja az [5. fejezetben Az információgyűjtés és -elemzés kerete](#) említett forrásokból származó, meglévő információkat.

A tagállami kérdőív címzettjei a **nemzeti ellenőrzési koordinátorok**, valamint másolatban az **EUAA igazgatótanácsának érintett tagjai** és helyetteseik. A nemzeti ellenőrzési koordinátor feladata a kérdőív érintett nemzeti érdekelt feleknek történő továbbítása, a válaszok összeállítása, valamint a válaszok időben történő benyújtása az EUAA részére.

Az országellenőrzési és a tematikus ellenőrzési tevékenységek esetében a tagállamot **legalább két hónappal előre tájékoztatják** a kérdőív megküldésének időpontjáról, hogy tájékoztathassák az érintett

érdekelt feleket, illetve megtervezhessék és előkészíthessék a szükséges erőforrásokat. A kérdőív megküldésétől számítva a tagállamnak az országellenőrzési gyakorlatok esetében **legalább három hónap**, a tematikus ellenőrzési gyakorlatok esetében pedig **legalább két hónap** áll rendelkezésére a kérdőív **kitöltésére**.

Az eseti ellenőrzés keretében nem lehet előzetes értesítést küldeni, és rövidebb határidők is alkalmazhatók, amelyek ésszerűen elég hosszúak ahhoz, hogy a tagállam meg tudja adni a válaszokat.

A kezdeti válaszok és az esettanulmányok elemzése alapján egyes kérdésekre vonatkozóan további pontosításokat lehet kérni. Ezek a **kiegészítő kérdések** megvitathatók a nemzeti ellenőrzési koordinátorral és/vagy írásban benyújthatók a tagállamnak, amely esetben a kiegészítő kérdések megválaszolására ésszerű határidőt biztosítanak.

A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy válaszaikat és az esetleges igazoló dokumentumokat lehetőség szerint angol nyelven nyújtsák be, amely az EUAA munkanyelve. Amennyiben a tagállam nem tudja az igazoló dokumentumokat angol nyelven rendelkezésre bocsátani, az EUAA gondoskodik a fordításról.

Felépítés

A válaszok nemzeti szinten történő begyűjtési folyamatának megkönnyítése érdekében az országellenőrzési gyakorlatokra vonatkozó kérdőív hat területre oszlik:

1. Az eljáráshoz való hozzáférés (nemzetközi védelem iránti kérelem elkészítése, nyilvántartásba vétele és benyújtása);
2. A felelős tagállam meghatározása;
3. Első fokú menekültügyi eljárás;
4. Befogadási feltételek;
5. Fellebbezési eljárások (másodfok);
6. Vészhelyzeti tervezés.

A kérdőív kitöltésének további megkönnyítése érdekében az EUAA minden kérdéshez a lehető legnagyobb mértékben csatolni fogja **az EUAA által már összegyűjtött releváns információkat** a fent meghatározottak szerint (lásd: [5.2 Az ellenőrzés céljából gyűjtött információk forrásai](#)), teljes mértékben tiszteletben tartva az információgyűjtési keretet és a forrásokat. Ez lehetővé teszi a tagállam számára, hogy egy kérdés megválaszolásakor – az információ kiegészítése, kijavítása, frissítése vagy érvényességének megerősítése révén – hivatkozzon a rendelkezésre álló információkra.

6.2 Esettanulmány

Az esettanulmány olyan információtípus, amely alapján az EUAA ország-, tematikus vagy eseti ellenőrzést végezhet (az EUAA-rendelet 14. cikkének (4) bekezdése).

Az esettanulmány-elemzés célja, hogy az EUAA az ellenőrzés során betekintést nyerjen abba, hogy egy adott típusú közigazgatási döntéshozatali eljárás konkrét eseteiben miként hajtják végre a folyamatokat. Az esettanulmány-elemzés révén az EUAA azonosítani fogja azokat a kérdéseket,

amelyek – akár írásban, akár a helyszíni vizsgálat során – további tisztázást igényelnek. Az elemzés célja többféle eset vizsgálata, ami támpontokat nyújthat az ellenőrzési gyakorlat további irányításához, nem pedig a teljes populációra reprezentatív minta létrehozása vagy a minta felhasználása általános következtetések levonására.

Az EUAA-rendelet (21) preambulumbekzdésével összhangban „[az] esettanulmány nem sértheti a tagállamok nemzetközi védelem iránti egyedi kérelmekkel kapcsolatos döntésre vonatkozó hatáskörét, és azt a titoktartás elvének maradéktalan tiszteletben tartása mellett kell elvégezni.” Az EUAA nem vizsgálja felül az eset egyedi körülményeit.

Az esettanulmány-elemzés a következő kérdésekre összpontosít:

- Értékeltek-e a vonatkozó irányelvek és rendeletek valamennyi vonatkozó jogi kritériumát az egyedi kérelem vagy eset elbírálása során?
- Betartották-e a vonatkozó irányelvek és rendeletek valamennyi eljárási rendelkezését az egyedi kérelemre vagy esetre vonatkozó határozat meghozatala során?
- Betartották-e az összes vonatkozó határidőt, illetve hatékony volt-e az a folyamat, amelynek során a határozat megszületett?

Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy azonosítottak-e **különleges eljárási igényeket és/vagy befogadási igényeket**, illetve azokra megfelelően reagáltak-e, valamint hogy az eset feldolgozása során tiszteletben tartották-e a **titoktartás elvét és a személyes adatok védelmét**.

Az országellenőrzési gyakorlattal összefüggésben az esettanulmány elkészítésére rendszerint a tagállamnak a kérdőív megválaszolására előírányzott ideje alatt és jóval a helyszíni látogatás előtt kerül sor.

A tagállamokkal az eljárás megindításának szakaszában konzultálnak az esettanulmányról, különösen az esettanulmány pontos felépítéséről (eljárások) és összetételéről.

Az esettanulmány tárgyát képező esetek típusai

Az EUAA-rendelet (21) preambulumbekzdése kimondja, hogy „[h]elyénvaló, hogy az esettanulmány a KEMR azon aspektusa számára releváns, egy meghatározott időszakra kiterjedő, pozitív és negatív döntések szelekciójából álljon, amely ellenőrzés alatt áll. Helyénvaló az esettanulmányt objektív adatokra – így például elismerési arányokra – alapozni.”.

Az esettanulmány-elemzés tárgyát képező eseteket a KEMR végrehajtása során hozott főbb közigazgatási határozatok határozzák meg. Az esettanulmány különösen a következő típusú határozatokat tartalmazhatja:

1. Dublini eljárások, beleértve az átadási határozatot, valamint a visszavételi és átvételi kérelmekről szóló határozatokat;
2. Nemzetközi védelem iránti kérelem vizsgálata:
 - a) „Rendes” eljárás;
 - b) Elfogadhatósági eljárás;

- c) Gyorsított eljárás;
- d) A határon folytatott eljárás;
- e) Nyilvánvalóan megalapozatlan kérelmek;
- 3. Befogadási támogatás megszüntetése, csökkentése vagy megtagadása;
- 4. A nemzetközi védelmi státusz visszavonása;
- 5. Őrizet a befogadási feltételekről szóló (átdolgozott) irányelv 8. cikkével összhangban.

Az elemzendő esetek pontos konfigurációja a tagállamban végrehajtott eljárások típusától, a tagállami ügyforgalom összetételétől és az EUAA rendelkezésére álló információk alapján azonosított, lehetséges figyelmet igénylő pontoktól függ.

Különös figyelmet kell fordítani a kísérő nélküli kiskorúakkal kapcsolatos esetekre.

Az ügyirat összetétele

Az egyes ügyiratok különböző elemei az esettanulmány tárgyát képezik. Ide tartozik konkrétan:

- az egyedi döntés,
- a követett eljárási lépésekkel kapcsolatos valamennyi elem, beleértve az eljárási garanciák tiszteletben tartását is,
- az adott határozat meghozatala érdekében figyelembe vett elemek.

Az ügyirat – attól függően, hogy milyen típusú közigazgatási eljárás keretében hozzák meg a határozatot – állhat például regisztrációs űrlapokból, interjúk átírataiból, releváns származásiország-információkból (COI),¹⁰ sebezhetőségi értékelésekből és az indokolással ellátott határozatból.

A minősített dokumentumokat nem szabad megosztani az EUAA-val az ügyirat részeként.

Esetszám

Figyelembe véve a rendelkezésre álló forrásokat és az ellenőrzési program ciklusát, országellenőrzési gyakorlatonként átlagosan összesen 50 esetet vizsgálnak felül. A pontos szám a tagállam ügyforgalmának nagyságától függően változhat. Főszabály szerint minden közigazgatási határozat külön esetnek számít. Amennyiben egy határozat egynél több felnőttre és/vagy egy vagy több eltartott gyermekre vonatkozik, ez továbbra is egy esetnek minősül.

A véletlenszerű kiválasztás módszere

Az esettanulmány az elemzendő esetek véletlenszerű kiválasztásán alapul.

Az EUAA meghatározhat kritériumokat az esetek szűrésére, például a származási ország, az elismerési arányok¹¹, a fő és/vagy elsődleges kérelmező neme vagy a kísérő nélküli gyermek státusza alapján, figyelembe véve a nemzeti ügyiratkezelési rendszer funkcióit.

¹⁰ Ha a COI nyilvánosan hozzáférhető, elegendő a megfelelő forrásra való hivatkozás.

¹¹ Lásd az EUAA-rendelet (21) preambulumbekzdését.

Az EUAA minden egyes határozattípus esetében felkéri a tagállamot, hogy ossza meg azon esetek számát tartalmazó listát, amelyekben az előző hat hónap során határozatot hoztak (ez az időszak a kisebb ügyforgalmat bonyolító közigazgatási szervek esetében egy évre meghosszabbítható). Az esetszámok vonatkozhatnak azoknak az eseteknek a számára, amelyekben határozatot hoznak, vagy azoknak a fő vagy elsődleges kérelmezőknek az egyedi számára, akikre vonatkozóan a határozatot hozták. Amennyiben a tagállam jelzi, hogy egy ilyen lista kezelhetetlenül sok esetet tartalmazhat, az EUAA az esetek szűrése érdekében tovább szűkíti a kritériumokat.

Az EUAA ezt követően véletlenszerűen választja ki a listáról azokat az eseteket, amelyek az esettanulmány-elemzés tárgyát fogják képezni.

A személyes adatok védelme és az esettanulmány céljából történő iratmegosztás

Az EUAA-rendelet 31. cikkének (1) bekezdésével összhangban „az Ügynökség csak a szükséges mértékben és a következő célokból kezelhet személyes adatokat: [...] b) esettanulmány készítése a 14. cikkben említett ellenőrzés céljából;”, valamint ugyanezen rendelet 31. cikkének (2) bekezdése szerint „a személyes adatok kezelése során tiszteletben kell tartani az arányosság elvét, és annak szigorúan az (1) bekezdésben meghatározott célokhoz szükséges személyes adatokra kell korlátozódnia.”

A szükséges adatvédelmi biztosítékok tiszteletben tartása alapvető fontosságú az esettanulmány elkészítésénél.

A tagállamok kitakarhatják a kérelmező és/vagy közvetlen családtagjaik nevét az ügy irataiból, valamint minden olyan adatot, amely lehetővé tenné az említett személyek azonosítását. A tagállamok elrejtethetik vagy eltávolíthatják az ügyiraton dolgozó személyzetre (ügyintézők, tolmácsok stb.) vonatkozó adatokat is. Az esettanulmány megfelelő elemzéséhez szükséges személyes adatokat azonban meg kell őrizni.

Az ügyiratoknak a tagállam és az EUAA közötti megosztása – a tagállam belátása szerint – történhet titkosított e-mailben, egy biztonságos platformon keresztül vagy az ügyiratokba való helyszíni betekintés útján.

Az EUAA egy, az ügyiratok biztonságos cseréjét lehetővé tévő és az adatvédelmi incidensek kockázatát (többek között a kliens és a szerver közötti titkosítás, többletanyag hitelesítés, valamint az ellenőrzési funkcióknak és a felhasználói hozzáféréseknek a „feltétlenül szükséges ismeret” elve alapján történő kezelése révén) minimalizáló ügyiratmegosztó platformot fejleszt ki.

Az ügyiratok kézhezvételét követően az EUAA tovább szűri azokat a személyes adatokat, amelyek nem szükségesek az esettanulmányhoz.

Az EUAA szükség esetén a tagállam rendelkezésére bocsátja az egyes ügyiratokhoz hozzáféréssel rendelkező személyzet listáját.

Az ellenőrzés befejezését követően az összes megadott személyes adatot törlik az EUAA által tárolt ügyiratokból és mappákból, és erről értesítik a tagállamot.

A fordításra vonatkozó rendelkezések

A tagállamok a kiválasztott ügyiratokat az eredeti nyelven megoszthatják az EUAA-val.

Tekintettel az elemzendő esetek viszonylag nagy számára, az EUAA meg fogja vizsgálni annak lehetőségét, hogy a fordítást a Bizottság által biztosított eTranslation gépi fordítási eszközzel lehessen elvégezni. Az eTranslation képes a dokumentumok fordítására az EU mind a 24 hivatalos nyelve között. Az eszköz biztonságos internetkapcsolaton keresztül érhető el az uniós intézmények és más jogosult szervek számára. Harmadik felekkel nem osztanak meg adatokat. Az eTranslation számos, különféle formátumban lévő szöveget (.doc, .docx, .pdf, .odt, .ott, .rtf, .txt, .xml, .html stb.) képes feldolgozni.

Az eTranslation eszközzel nem feldolgozható dokumentumok esetében, vagy olyan szövegrészek esetében, ahol az eszköz nem ad elég egyértelmű eredményeket, vagy ahol az esettanulmányok elemzői hiányosságokat állapítanak meg, az EUAA az esettanulmányok elemzése céljából szükség szerint további fordítási szolgáltatásokat nyújt. Az ügyiratok helyszíni megtekintése esetén az EUAA fordítót is rendelkezésre bocsát. Az EUAA szükség esetén kapcsolatba lép a tagállammal, hogy – például a használt terminológiát illetően – pontosítást kérjen.

6.3 Eszközök a helyszíni látogatáshoz

A helyszíni látogatás során a szakértői csoport tagjai további információkat gyűjtenek, és az összes összegyűjtött információt az alábbiakban felsorolt eszközök és tevékenységek segítségével ellenőrzik.

Találkozók a tagállammal

A helyszíni látogatás során találkozókra kerül sor a központi és regionális/helyi szintű nemzeti hatóságokkal. A következő találkozókra kerül sor, különösen valamennyi központi szintű nemzeti hatósággal:

- a helyszíni látogatás kezdetén egy **bevezető ülés**, amelynek célja a helyszíni látogatás részletes programjának és fókuszának bemutatása, az információcsere, a szakértői csoport munkamódszereinek és felépítésének ismertetése, a felkeresendő helyszínekkel kapcsolatos konkrét részletek ismertetése, pl. a helyszíni látogatás előtt beérkezett előkészítő dokumentumok elemzése során azonosított aggályos pontok, a helyszíni látogatás során tisztázandó kulcsfontosságú kérdések, valamint szükség esetén a program esetleges kiigazításának és az EUAA és a tagállamok részéről felmerült igények és korlátok alapján történő esetleges kiigazításának megvitatása stb.
- a látogatás végén **záró ülés**, amelynek célja, hogy tájékoztatást nyújtson a látogatás során végzett tevékenységekről, tisztázzák az esetlegesen ellentmondó információkat, orvosolják az információs hiányosságokat, tájékoztassák a tagállamot a megállapítások előkészítése során szükséges utókövetésről (pl. további dokumentumok írásban történő benyújtása) és a következő lépésekről. Az EUAA-rendelet értelmében a tagállamot felkéri, hogy tegye meg észrevételeit a megállapításokkal kapcsolatban.

Szükség esetén további ülésekre is sor kerül. Adott esetben hasonló megközelítést követnek a regionális és/vagy helyi szintű látogatások esetében is. A szakértői csoportot az EUAA-rendelettel és az alkalmazandó keretszabályozással összhangban mindenkor kötik a vonatkozó adatvédelmi és titoktartási szabályok.

Találkozók a KEMR alkalmazása szempontjából releváns egyéb érdekelt felekkel

A KEMR alkalmazása szempontjából releváns egyéb érdekelt felekkel tartandó üléseket – amennyiben a szakértői csoport szükségesnek ítéli – az információgyűjtés keretrendszerében leírt feltételek szerint szervezik meg.

Megfigyelés

A vonatkozó munkafolyamatok, gyakorlatok és létesítmények megfigyelése, amely közvetlen információgyűjtést tesz lehetővé a különböző eljárások gyakorlati végrehajtásáról és a tagállamok létesítményeiben uralkodó körülményekről.

A szakértői csoportok tagjai nem szakíthatják félbe és nem akadályozhatják a tisztviselők és más alkalmazottak munkáját, és kérdéseket csak akkor tehetnek fel, ha a tisztviselők/személyzet már befejezte a folyamatban lévő feladatokat. A létesítmények és/vagy hatóságok meglátogatása során a vendégek és/vagy a kérelmezők magánéletét mindig tiszteletben kell tartani. Amennyiben a megfigyelés egyedi eljárást von maga után, a kérelmezőnek hozzájárulását kell adnia, amennyiben személyes nyilatkozatok és/vagy adatok megosztására kerül sor (pl. nyilvántartásba vétel).

A megfigyeléseket a szakértők rögzíthetik, és a feljegyzéseket az ellenőrzési gyakorlat befejezéséig referenciaként megőrizhetik. A nemzeti korlátozások kellő figyelembevételével és az érintett tagállam és/vagy személyek egyetértésével használhatók fényképek a megfigyelés alátámasztására „az alkalmazandó uniós és nemzeti adatvédelmi szabályokkal összhangban”. Ebben az esetben az információk rögzítésére és tárolására az EUAA eszközeit használják (nem használnak privát telefonokat).

Interjúk

Az EUAA az ellenőrzési gyakorlat elvégzéséhez szükséges szakértelemmel rendelkező, megfelelő személyzet azonosítása érdekében együttműködik az érintett tagállammal. Az érintett személyzet és/vagy nem hivatalos személyek és harmadik felek meghallgatásának módjait az ellenőrzési hálózat keretében részletesebben megvitatják.

Amennyiben a helyszíni látogatás céljából szükség van a menedékkérők visszajelzéseire és/vagy tapasztalataira, akkor ezeket célzott anonim eszközökkel, például felmérésekkel vagy közvetítők útján szerzik be.

A szükséges információk összegyűjtése során a szakértőknek objektív adatok gyűjtésére kell szorítkozniuk, és nem tehetnek fel szuggesztív vagy provokatív kérdéseket. Az interjúk és a megbeszélések tiszteletteljes és professzionális módon, az együttműködés szellemében zajlanak.

Forgatókönyv alapú kérdések

A forgatókönyv alapú kérdések kiegészítő eszközök a tagállami tisztviselők által az objektív kritériumok szempontjából releváns konkrét helyzetekben követett folyamatokra és gyakorlatokra vonatkozó további információk gyűjtéséhez, figyelembe véve a tisztviselők pozícióját és szakterületét. Céljuk, hogy különleges helyzetekben ((pl. megnövekedett érkezési arány) segítsék az alkalmazandó eljárások megértését a bennük való eligazodást az egyedi esetekkel kapcsolatos spekulációk helyett.

További dokumentumok és/vagy információk

A szakértői csoport az ellenőrzés céljából szükséges mértékben betekinthez a vonatkozó dokumentumokba, beleértve a nemzeti és belső iránymutatásokat és utasításokat, nyilvántartásokat és az iratkezelési rendszer (részeit) is. A dokumentumok érintett tagállam általi minősítését tiszteletben tartják.

A tagállamok lehetőséget kapnak arra, hogy a helyszíni látogatást követően a megállapított határidőn belül további információkat nyújtsanak be a még nyitott kérdésekre vonatkozóan.

Amennyiben a helyszíni látogatást követően további pontosításokra van szükség, a kérelmet írásban kell benyújtani a tagállamhoz a látogatás végéig, de legkésőbb a helyszíni látogatás végét követő három napon belül. A kérdés összetettségétől függően ésszerű határidőt állapítanak meg a tagállamok visszajelzésére.

Minősített információkhoz való hozzáférés

A releváns minősített adatokhoz való hozzáférést a csoport azon tagjai számára kell biztosítani, akik rendelkeznek az illetékes hatóság által kiadott megfelelő biztonsági tanúsítvánnyal. Az EU bizalmas vagy hasonló nemzeti biztonsági tanúsítványt ebben az összefüggésben megfelelő biztonsági tanúsítványnak kell tekinteni. Adott esetben a szakértői csoport tagjaitól elvárt, hogy a látogatás előkészítéseként rendelkezésre bocsássák biztonsági tanúsítványukat. Az EUAA-t kötik az EUAA-rendelet 65. cikkében említett, a minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok védelmére vonatkozó biztonsági szabályok.

7 Az ellenőrzéssel kapcsolatos megállapítások és ajánlások megfogalmazása

Az EUAA-rendelet meghatározza a megállapítások és az ajánlások véglegesítésének és utókövetésének a keretét (15. cikk (3) bekezdés, 15. cikk (4) bekezdés és (20) preambulumbekezdés).

Minden egyes ellenőrzési eljárás vonatkozásában „az ügyvezető igazgató az ellenőrzési gyakorlat megállapításait észrevételezésre – beleértve adott esetben a szükségleteinek megjelölését – megküldi az érintett tagállamnak”. A tagállamok a rendeletnek megfelelően benyújtják észrevételeiket.

A 604/2013/EU rendelet (Dublin III.rendelet) felváltását követően, az EUAA-rendelet 73. cikkével (a továbbiakban: a „sunrise” záradék) összhangban az ügyvezető igazgató a 15. cikk (4) bekezdésével összhangban a 15. cikk (3) bekezdésében említett megállapítások alapján és figyelembe véve az érintett tagállam észrevételeit, valamint a Bizottsággal konzultálva ajánlástervezetet dolgoz ki. Az érintett tagállam a rendeletben előírt határidőn belül benyújtja észrevételeit az alábbiakban ismertetett módon.

7.1 Ellenőrzési jelentés

Az átfogó értékelés biztosítása és az alkalmazott módszertan és eszközök átláthatóságának fokozása érdekében minden egyes ellenőrzési gyakorlathoz ellenőrzési jelentést kell készíteni.

Az ellenőrzési jelentésnek egyértelműnek, tényeken alapulónak kell lennie, azonosítania kell az esetleges hiányosságokat, és a KEMR operatív és technikai alkalmazásának javítására és hatékonyságának növelésére kell összpontosítania. Az ellenőrzési jelentésnek tömörnek és lényegre törőnek kell lennie, és a KEMR operatív és technikai alkalmazására jelentős hatást gyakorló hiányosságokra kell összpontosítania, valamint ki kell emelnie a jelentősen fejlesztendő területeket és a bevált gyakorlatokat.

Az ellenőrzési jelentés strukturált formátumot követ, és a következőket tartalmazza:

- **Összefoglalás**, amely kiemeli a legfontosabb fejleményeket, megállapításokat és a korábbi jelentések óta elért eredményeket;
- **Bevezetés**, amely tartalmazza a jelentés hátterét és célját, beleértve az EUAA ellenőrzési gyakorlatának általános leírását, a szakértői csoport összetételét, a terjesztési politikát és a vonatkozó felelősségkizáró nyilatkozatokat;
- **Az ellenőrzési gyakorlat hatóköre, módszerei és időkerete**, azaz az ellenőrzési gyakorlat céljából történő információgyűjtés és elemzés kerete, a konkrét gyakorlat során alkalmazott ellenőrzési eszközök leírása (pl. esettanulmány, ellenőrzési kérdőív, az érintettek által nyújtott információk), a helyszíni látogatások áttekintése, megjelölve a tagállami hatóságokkal és más érdekelttel tartott üléseket;
- **Megállapítások**, azaz az objektív kritériumok teljes körű megvalósításának fokozatos elérése érdekében javításra szoruló elemek és/vagy területek azonosítására irányuló értékelés

eredménye, – amennyiben megvalósítható – a lehetséges korrekciós intézkedések megjelölése, valamint az azonosított helyes gyakorlatok;

- **Következtetés** a következő lépéseket és az utókövetést foglalja össze.

Az ellenőrzési jelentés szükség szerint a következőket tartalmazza:

- **Köszönetnyilvánítás** azoknak a szervezeteknek, amelyek információkkal járultak hozzá a jelentéshez;
- **Referenciák**, amelyek a jelentésben használt forrásokra hivatkoznak.

Csatolt **mellékletek**, beleértve a szakértői csoport által az értékelés és/vagy a megállapítástervezetek alátámasztásához szükségesnek ítélt vonatkozó anyagokat, valamint a kiegészítő dokumentumokat is.

7.2 Megállapítások

Az értékelés alapján a megállapításokat az ellenőrzési módszertannal összhangban fogalmazzák meg. Minden egyes megállapítást a KEMR működésére gyakorolt hatásának figyelembevételével értékelnek.

A megállapítások kidolgozása

A megállapításoknak valamennyi ellenőrzési gyakorlat esetében rövidnek és tömörnek kell lenniük, és a hiányosságokra, a kihívásokra és a javításra szoruló területekre kell összpontosítaniuk. Adott esetben a bevált gyakorlatok is azonosítják. A jelentésben szereplő megállapítások tematikusan csoportosíthatók a KEMR fő elemei vagy fő szakaszai szerint.

A megállapításokat tényeken alapuló elemzés támasztja alá. Minden megállapítás tartalmazza a hiányosságok és kihívások egyértelmű, megfelelő bizonyítékokkal alátámasztott leírását, valamint az azonosításukhoz használt módszertanra való hivatkozást.

A megállapítások – amennyiben lehetséges – tartalmazzák az értékelés során feltárt hiányosságok kiküszöbölésére irányuló lehetséges szükséges fejlesztéseket, figyelembe véve az egyes tagállamok nemzeti szervezetét, és jelzik az érintett tagállam felé a KEMR működésére gyakorolt hatásokkal kapcsolatos prioritásokat. Ez szolgálhat az ajánlások alapjául.

A közös álláspont kialakítása érdekében a szakértői csoportnak meg kell vitatnia a megállapítások tervezetét.

Az érintett tagállammal folytatott konzultációs eljárás

Az EUAA-rendelet 15. cikkének (3) bekezdése értelmében az ügyvezető igazgató az ellenőrzési gyakorlat megállapításait észrevételezésre – beleértve adott esetben a szükségleteinek megjelölését – megküldi az érintett tagállamnak. A tagállamnak a megállapítások kézhezvételének időpontjától számítva (1) hónapja van az észrevételek benyújtására. Ez az ellenőrzési gyakorlatok valamennyi típusára vonatkozik.

A megállapítások véglegesítése során figyelembe veszik a tagállam észrevételeit. Amennyiben az EUAA vagy a tagállam szükségesnek ítéli (pl. hosszúsági megfontolások miatt, a nemzeti hatóságok álláspontja teljes körű bemutatásának biztosítása érdekében), a tagállami észrevételeket a jelentés függelékeiben is szerepeltetni kell önálló dokumentumként.

Tematikus ellenőrzés esetén a megállapítások tervezetét az EUAA-rendelet 15. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint minden egyes tagállamnak külön-külön juttatják el észrevételek megtétele céljából. Az EUAA-rendelet 15. cikke (4)–(8) bekezdésének hatálybalépésétől kezdődően egy zárójelentés készül, amely valamennyi tagállam megállapításait tartalmazza. A tematikus ellenőrzés hatókörével és a horizontális koordináció és fellépés szükségességével összhangban lévő következetes és átfogó megközelítés biztosítása érdekében e szakasz hatálybalépéséig az EUAA – eltérő döntés hiányában – tematikus megállapításokat terjeszt az igazgatótanács elé az egyes tagállamok konkrét hiányosságaira való utalás nélkül.

7.3 Ajánlások

Az EUAA-rendelet 15. cikkének (4) bekezdése szerint „[a]z ügyvezető igazgató a megállapítások alapján és figyelembe véve az érintett tagállam észrevételeit, valamint a Bizottsággal konzultálva ajánlástervezetet dolgoz ki. Az ajánlástervezet szükség szerint az érintett tagállam által – ideértve az Ügynökség segítségével – fogantatosítandó intézkedéseket vázol fel, valamint egy határidőt, amelyen belül az érintett tagállamnak valamennyi szükséges intézkedést fogantatosítania kell annak érdekében, hogy kezelje az ellenőrzési gyakorlat során azonosított hiányosságokat, illetve a kapacitással és a felkészültséggel kapcsolatos problémákat.” Lehetővé kell tenni, hogy az érintett tagállam az Ügynökségtől támogatást kérhessen az ajánlások megvalósításához és a releváns uniós pénzügyi eszközökből folyósítandó külön pénzügyi támogatásért folyamodhasson ((20) preambulumbekkezdés).

Az ajánlástervezeteket sürgősségük és a KEMR működésére gyakorolt lehetséges hatásuk alapján kell rangsorolni.

Az érintett tagállammal folytatott konzultációs eljárás

Az EUAA-rendelet 15. cikkének (4) bekezdésével összhangban „[a]z ügyvezető igazgató az ajánlástervezeteket megküldi az érintett tagállamnak.” Az ország- és tematikus ellenőrzések esetében „[a]z érintett tagállamnak az ajánlástervezetek kézhezvételétől számítva 1 hónapja van az azokra vonatkozó észrevételek benyújtására.”

A 15. cikk (2) bekezdésében említett esetekben *[eseti ellenőrzés]* „[a]z érintett tagállamnak 15 napon belül kell észrevételeit benyújtania.”

Elfogadás és utókövetés

Az érintett tagállam észrevételeinek figyelembevételét követően az ügyvezető igazgató a megállapításokat és az ajánlástervezeteket az igazgatótanács elé terjeszti. Az igazgatótanács a szavazati joggal rendelkező tagjai kétharmados többségével fogadja el az ajánlásokat.

Az ajánlások igazgatótanács általi elfogadását követően a tagállam szükség szerint cselekvési tervet készít az ajánlások végrehajtásáról, és azt megosztja az EUAA-val. A cselekvési terv részletezi az intézkedéseket és az ütemtervet. Az EUAA e tekintetben támogatja a tagállamot. A tagállam a megadott ütemtervnek megfelelően és az EUAA-rendelet 4. cikkével összhangban rendszeres időközönként jelentést tesz az EUAA-nak a cselekvési terv előrehaladásáról. E célból kétoldalú találkozókra kerülhet sor az EUAA és a tagállam között. Az EUAA jelentést tesz a Bizottságnak. Az igazgatótanácsot rendszeresen tájékoztatják az ajánlások végrehajtása terén elért eredményekről.

Amennyiben egy tagállam a megadott határidőn belül nem hajtja végre az Ügynökség ajánásaiban felvázolt intézkedéseket, és ez súlyos következményekkel jár a KEMR működésére nézve, a Bizottság által végzett utókövetési eljárást az EUAA-rendelet 15. cikkének (4)–(8) bekezdése részletezi.

7.4 Az ellenőrzési jelentés terjesztésére vonatkozó politika

Az ellenőrzési jelentések minősítési státuszát az (EU, Euratom) 2015/443¹² határozatnak megfelelően határozzák meg. Maga az ellenőrzési jelentés semmi esetre sem kerül nyilvános terjesztésre.

Nyilvános hozzáférés iránti kérelmek esetén a hatálytól és az alkalmazandó jogi kerettől függően az Ügynökség konzultál az érintett tagállammal, illetve tájékoztatja azt¹³.

Az átláthatóság előmozdítása érdekében az EUAA a tagállammal konzultálva összefoglalót dolgoz ki, amelyben felvázolja az ellenőrzési gyakorlat végrehajtását, a megállapítások fő területeit és a nyilvános terjesztésre vonatkozó ajánlásokat. Ez az összefoglaló a tagállam hivatalos nyelvén (nyelvein) is elérhetővé tehető.

Egy összefoglalói sablon kidolgozásával kapcsolatban az ellenőrzési hálózaton keresztül további konzultációra kerül sor a tagállamokkal.

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32015D0443>.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

8 Az ellenőrzési gyakorlatok eljárási szempontjai

8.1 A szakértői csoportok létrehozására vonatkozó szabályok és elvek

8.1.1 A szakértői csoportok összetétele

Az EUAA ügyvezető igazgatója felelős a szakértői csoportok felállításáért (47. cikk (5) bekezdés p) pont), amelyek az Ügynökség saját személyzetének szakértőiből, a Bizottság és szükség esetén a tagállamok szakértőiből, valamint megfigyelőként az UNHCR szakértőiből állnak. Mindazonáltal az UNHCR megfigyelőjének hiánya nem akadályozza meg a csoportokat feladataik ellátásában ((24). preambulumbekkezdés).

Az EUAA személyzete

A szakértői csoportok tagjai elsősorban az Ügynökség munkatársai. A szakértői csoportokért az Ügynökség vállalja az általános felelősséget, illetve végzi a koordinálás és a szükséges előkészületeket.

Európai Bizottság

A Bizottság az alább felvázolt, indikatív javasolt szervezeti felépítésnek megfelelően vesz részt a szakértői csoportokban. A szakértői csoportban való részvétellel kapcsolatos valamennyi költséget a Bizottság fedezi. A tagállamokban tett helyszíni látogatásokra – különösen a szállásra és a belső áthelyezésekre – vonatkozó utazási megállapodásokat az EUAA koordinálhatja.

Tagállami szakértők

A rendelet szerint a szakértői csoportot szükség esetén a tagállamok szakértőiből kell összeállítani. Bár az EUAA ellenőrzési mechanizmusát nem szakértői értékelési folyamatként hozták létre, az EUAA támogatja a tagállami szakértők szakértői csoportokban való aktív részvételét. A szakértők csoportokba történő kinevezésének megkönnyítése érdekében létrehoznak egy, az ellenőrzés céljából összeállított tagállami szakértői névjegyzéket (a továbbiakban: ellenőrzési névjegyzék), amely az alábbiakban kerül bemutatásra (lásd: [8.1.4 Ellenőrzési névjegyzék létrehozása](#)). A tagállami szakértők hiánya nem akadályozza meg a szakértői csoportokat feladataik ellátásában.

A tagállami szakértők egyéni minőségükben, nem pedig saját tagállamuk képviselőjeként vesznek részt az ellenőrzési gyakorlatokban. Következésképpen az ellenőrzés végrehajtása során nem kérhetnek tanácsot és/vagy iránymutatást a tagállamuktól.

Az ügyvezető igazgató határozatban részletesen meghatározza az ellenőrzés céljából összeállított tagállami szakértői névjegyzékbe való felvételére vonatkozó eljárást, beleértve az adatbázis létrehozását és vezetését, a kiküldetéssel kapcsolatos költségek megtérítését, a szakértők jelölésére és kinevezésére vonatkozó eljárást, a titoktartást, a tagállami szakértők kinevezést követő tevékenységét és a személyes adatokat is.

A költségtérítések a képzések, a helyszíni látogatás, valamint az EUAA épületeiben végzett esetleges előkészítő és utómunkálatok során eltöltött időre korlátozódnának, míg a saját tagállamukból távolról végzett munka nem kompenzálható¹⁴.

Az UNHCR megfigyelői

Az UNHCR megfigyelőként vesz részt a szakértői csoportokban az alábbiakban bemutatott, javasolt indikatív struktúra szerint. Az UNHCR megfigyelőjének hiánya nem akadályozza meg a csoportokat feladataik ellátásában.

Az EUAA fedezi a kiküldetési költségekkel és a helyszíni látogatás során eltöltött idővel kapcsolatos visszatérítéseket, valamint az EUAA épületeiben végzett esetleges előkészítő és utókövetési munkát, a távolból végzett bármilyen munka azonban nem lehet ellentételezhető. Az ügyvezető igazgató határozata tovább részletezi ezeket a kérdéseket.

8.1.2 A szakértői csoportok felépítése és mérete

A csoportok felépítése és mérete az ellenőrzési gyakorlat típusától és hatókörétől függ, az alábbiak szerint.

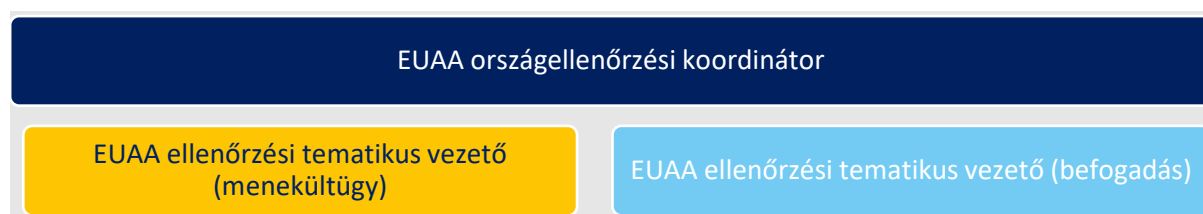
Országellenőrzési gyakorlat

Egy adott országellenőrzési gyakorlathoz tartozó szakértői csoportot az EUAA vezető tisztviselője koordinálja, aki az **EUAA országellenőrzési koordinátoraként** jár el.

Annak érdekében, hogy megfelelően lefedjék az ellenőrzés céljaihoz szükséges szakértelem széles skáláját, valamint hogy a munkaterhelést jobban kezeljék, az országellenőrzési csoportot a **menekültügyi és befogadási** területek szakértőiből álló **tematikus alcsoportokba** szervezik.

Az egyes alcsoportokat az **EUAA tematikus vezetője** koordinálja, aki megfelelő szakértelemmel rendelkezik.

3. ábra Az ellenőrzési alcsoportok vázlatos bemutatása

Forrás: EUAA

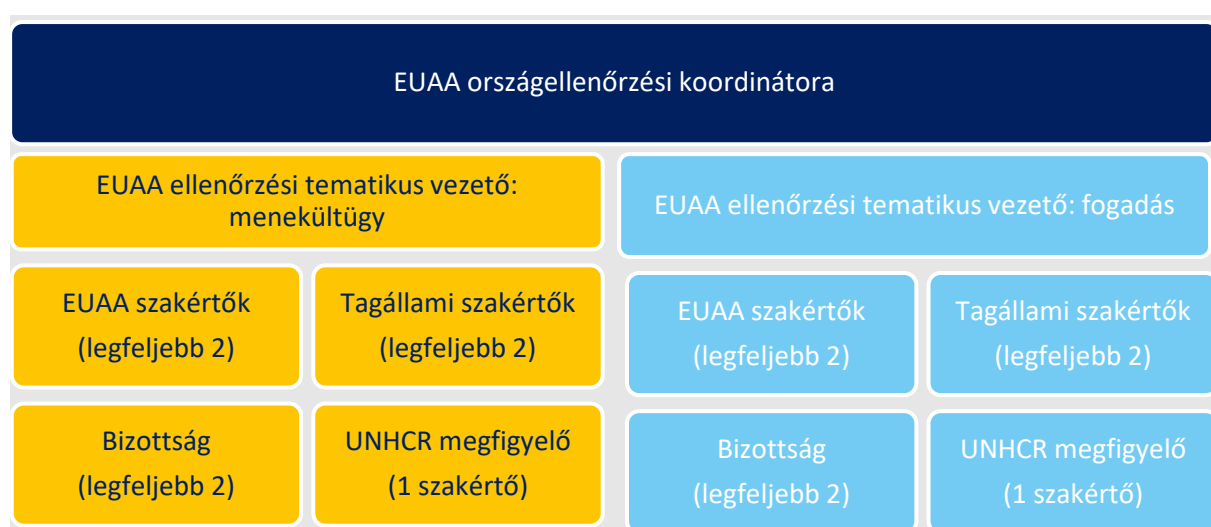
A csoport indikatív mérete négy és tizenhét szakértő között változhat. Az EUAA szükség szerint arányos módon tovább módosíthatja a csoport méretét.

¹⁴ Hasonlóan a tagállamok hozzájárulása az EUAA-jelentések, útmutatók és eszközök szerkesztőcsoportjaihoz, valamint a menekültügyi támogató csoportokhoz.

Az országellenőrzési gyakorlat szakértői csoportja a következőképpen állhat össze:

- Az EUAA három-hét munkatársa, köztük az EUAA országellenőrzési koordinátora és két tematikus vezetője;
- A Bizottság egy-négy szakértője;
- A csoport teljes létszámától függően legfeljebb négy tagállami szakértő;
- Megfigyelőként az UNHCR legfeljebb két szakértője.

4. ábra Az országellenőrzési gyakorlat szakértői csoportjának tájékoztató jellegű bemutatása

Forrás: EUAA

Az EUAA a hatékonyság növelése és az adminisztratív terhek csökkentése érdekében rugalmasan kezeli a szakértőkből álló ellenőrzési csoportok méretét.

Az EUAA az egyes konkrét ellenőrzési tevékenységekkel kapcsolatos szükségletektől és kihívásoktól, az ellenőrizendő tagállam méretétől és migrációs áramlásától, menekültügyi/befogadási rendszerének összetettségétől, valamint a helyszíni látogatás tárgyát képező helyszínek számától függően határozza meg és igazítja ki az ellenőrzési csoport méretét.

Figyelembe véve az országok és az évente tervezett tematikus gyakorlatok számát, az EUAA minden egyes gyakorlat előtt meghatározza a szakértői csoport összetételét, és erről értesíti az érintett tagállamot. Minden egyes szakértői csoportot az EUAA további, a logisztikát, az előkészületeket, a tolmácsolási szolgáltatásokat stb. felügyelő munkatársai is támogathatnak.

Eseti ellenőrzési gyakorlat

A fenti csoportösszetételt az ellenőrzés konkrét – az EUAA vagy a Bizottság által azonosított súlyos aggályokkal kapcsolatos– fókuszának megfelelően, a vizsgált területek egészére vagy egy részére kiterjedően az objektív kritériumoknak megfelelően kiigazítják.

Tematikus ellenőrzési gyakorlat

Egy adott tematikus gyakorlat szakértői csoportját az EUAA vezető beosztású, tematikus koordinátorként eljáró munkatársa koordinálja. A szakértői csoport tagjai emellett általában a következők:

- az EUAA három-hat alkalmazottja, beleértve az EUAA tematikus ellenőrzési koordinátorát is;
- a Bizottság legfeljebb két szakértője;
- legfeljebb két tagállami szakértő;
- az UNHCR legfeljebb egy szakértője megfigyelőként.

A csoport legalább négy és legfeljebb kilenc szakértőből állhat. Az EUAA szükség szerint arányos módon tovább módosíthatja a csoport méretét.

8.1.3 Szakértői csoport létrehozása

Az EUAA-rendelet 47. cikke (5) bekezdésének p) és q) pontja szerint az ügyvezető igazgató felel az ellenőrzési mechanizmust szolgáló szakértői csoportok felállításáért, illetve a 15. cikk (2) bekezdése szerinti ellenőrzési gyakorlat megkezdéséért. Emellett az ügyvezető igazgató a fent bemutatott indikatív struktúrával összhangban minden egyes ellenőrzési gyakorlat tekintetében meghatározza a szakértői csoport összetételét, megjelölve a következőket:

- az EUAA munkatársak száma;
- a kinevezendő tagállami szakértők száma;
- a Bizottság képviselőinek száma;
- az UNHCR megfigyelőinek száma.

A szakértői csoport teljes létszámát a csoport létrehozása során megerősítik, és közlik az ellenőrzés alatt álló tagállammal.

Tagállami szakértő visszahívása / részvételének lemondása

Lehetőség szerint el kell kerülni a részvétel lemondását, különösen az utazás megszervezése után. Szakértő részvételének lemondására mindazonáltal sor kerülhet indokolt, súlyos és előre nem látható, személyes jellegű okok (például hirtelen betegség) miatt. A részvétel lemondásáról írásbeli nyilatkozatban értesítik az EUAA ellenőrzési egységét. Lehetőség szerint el kell kerülni a szakértő munkával kapcsolatos okok (pl. a munkaterhelés hirtelen növekedése, egy fontos projekt befejezése) miatti visszahívását.

Amennyiben a tagállami szakértők visszahívására a helyszíni látogatás ütemezésének és az utazás megszervezésének véglegesítése előtt kerül sor, az EUAA helyettesítést kérhet. A tagállami szakértő helyettesítésének elmaradása nem befolyásolja a helyszíni látogatás megvalósítását.

A változtatásról értesíteni kell a tagállamot.

8.1.4 Ellenőrzési névjegyzék létrehozása

Az ellenőrzés céljából egy tagállami szakértői névjegyzék kerül összeállításra. Az ellenőrzési névjegyzékben szereplő tagállami szakértők egy tartalékállományt képeznek, amelyet az ellenőrzési mechanizmus céljaira rendelkezésre bocsátanak. Ezzel összefüggésben az EUAA az ellenőrzési hálózattal konzultálva (lásd: [13. fejezet Az ellenőrzési hálózat szerepe](#)) kidolgoz egy kinevezési űrlap sablont.

Minden tagállam az alább meghatározott általános feltételeknek megfelelően, önkéntes alapon **legfeljebb öt szakértőt** jelölhet ki az ellenőrzési névjegyzékbe.

Ha egy ellenőrzési gyakorlathoz a jegyzékben szereplő tagállami szakértők által le nem fedett, különleges szakértelemre van szükség, az Ügynökség az adott ellenőrzési gyakorlat vonatkozásában további szakértői felhívást tehet közzé.

A szakértők kijelölésére vonatkozó felhívást megosztják az ellenőrzési hálózattal. A jelölések **két évig** érvényesek és megújíthatók. A tagállam bármikor visszavonhatja a jelölést, ha a feltételek megszűnnek és/vagy a szakértő már nem áll rendelkezésre.

Amint a tagállami szakértőket kinevezik a csoportba, a tagállamok elősegíti az ellenőrzési gyakorlatban való részvételüket. A tagállamok az ellenőrzési névjegyzékbe kijelölt szakértőknek az ellenőrzési mechanizmussal kapcsolatos EUAA képzésekben való részvételét is elősegítik.

Az ügyvezető igazgató az ellenőrzési névjegyzék kezelésére vonatkozó belső szabályokat, eljárásokat és támogatási eszközöket dolgoz ki.

8.1.5 A tagállami szakértőknek az ellenőrzési névjegyzékbe történő kinevezésére vonatkozó általános kritériumok

Az ellenőrzési névjegyzékben rendelkezésre bocsátott tagállami szakértőknek a következő kritériumoknak kell megfelelniük:

1. a KEMR-rel kapcsolatos, **legalább hároméves**, széles körű szakmai tapasztalat olyan területeken, mint a menekültügyi eljárással vagy befogadási rendszerekkel kapcsolatos beavatkozások és/vagy projektek átfogó koordinációja, tervezése, végrehajtása, ellenőrzése és a velük kapcsolatos jelentéstétel, az értékelések, a folyamatirányítás, a befogadó állomások irányítása, a sebezhetőségi értékelés, a nemzeti hatóságokkal való koordináció, a minőségbiztosítás és a bevált gyakorlatok azonosítása;
2. az alkalmazandó KEMR-szabványok (pl. a KEMR eszközeinek, az EUAA gyakorlati eszközeinek ismerete stb.) bizonyított alapos ismerete;
3. az angol nyelv (az Ügynökség munkanyelve) megfelelő ismerete;
4. valamely nemzeti hatóság alkalmazásában áll.

A fenti kritériumokon túlmenően az ügyvezető igazgató a tagállamok szakértői számára előírhat további különleges készségeket is (pl. nyelvtudás, szövegszerkesztési készség stb.), ha ezt különösen hasznosnak ítéli az ellenőrzési gyakorlatban való részvétel meghatározása szempontjából.

A nemzeti ellenőrzési koordinátoroknak biztosítaniuk kell, hogy a fenti kritériumok teljesüljenek a szakértők névjegyzékbe történő kinevezésekor.

A tagállamok arra törekszenek, hogy azonos számú szakértőt jelöljenek ki a menekültügyi eljárás és a befogadás területén.

8.1.6 Képzés, kiválasztás és a szakértői csoportokba történő kinevezés

Az Ügynökség biztosítja, hogy a szakértői ellenőrző csoportokban részt vevő szakértők megkapják az Ügynökség által szervezett ellenőrzési gyakorlatokban való részvételükhöz szükséges képzést. Az Ügynökség szükség esetén és egy adott gyakorlatra történő kinevezést megelőzően vagy egy adott gyakorlatra történő kinevezéskor a szakértők számára az ellenőrzési mechanizmushoz kapcsolódó képzést biztosít.

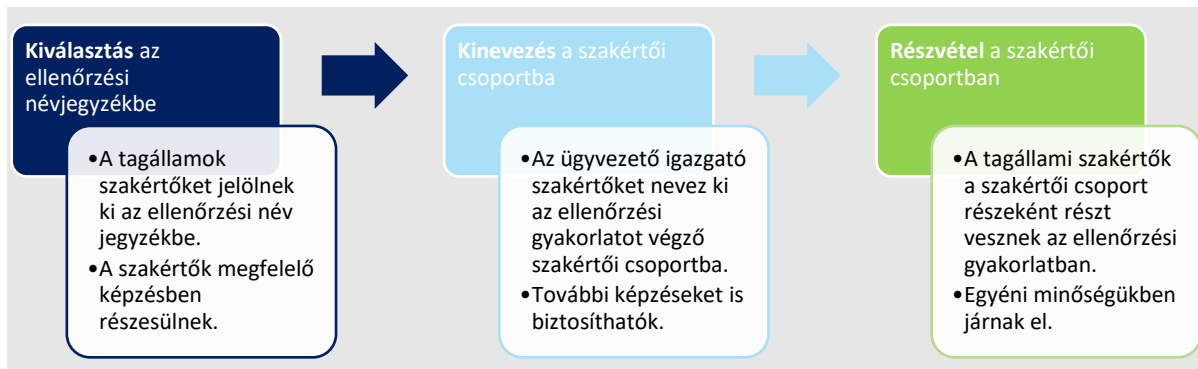
Az ügyvezető igazgató szabályokat és eljárásokat állapít meg szakértőknek az Ügynökség személyzetéből, a tagállami szakértők közül, valamint a Bizottság és az UNHCR szakértői közül egy konkrét ellenőrzési gyakorlathoz tartozó szakértői csoportba történő kinevezésére. Minden ellenőrzési ciklus során megfelelő figyelmet kell fordítani a nemek közötti egyensúlyra és a méltányos földrajzi képviseletre, valamint az összes tagállami szakértő kiegyensúlyozott kinevezésére az ellenőrzési mechanizmus egészét tekintve. Amennyiben lehetséges, az adott évben vagy a következő év első felében ellenőrzött tagállamok szakértői az adott évben mentesülhetnek a szakértői csoportban való részvétel alól.

Az EUAA és a Bizottság elkötelezettek amellett, hogy az ellenőrzési tevékenységekben nagy tapasztalattal rendelkező munkatársakkal vegyenek részt tagként. A szakértői csoport tagjaként történő kinevezésük során megfelelően figyelembe kell venni a személyzet vonatkozó szakmai tapasztalatát és szakértelmét.

A tagállami szakértők nem lehetnek tagjai egy ellenőrzési gyakorlatot végző szakértői csoportnak abban az országban, ahol foglalkoztatják őket (ide értve a fizetés nélküli szabadságon lévő személyzetet és a kirendelt nemzeti szakértőket is) és/vagy – kettős állampolgárság vagy korábbi állampolgárság esetén – az állampolgárságuk szerinti országban.

Az összeférhetetlenség megelőzésére és a szakértői csoport **pártatlanságának** alátámasztására szolgáló rendszeres intézkedéseken túlmenően a szakértői csoport azon tagjának, akit az ellenőrzés tárgyát képező tagállamban előzőleg a nemzeti közigazgatásban (ideértve a végrehajtó partnert vagy vállalkozót is) és/vagy a menekültügyi területen (pl. nem kormányzati szervezetnél, vagy a nemzeti eljárásban közvetlenül részt vevő ügyvédként stb.) foglalkoztattak, egy legalább hároméves „várakozási időszakot” kell beiktatnia, mielőtt részt vehet az érintett tagállam ellenőrzésében. Ugyanez a korlátozás vonatkozik az EUAA által a menekültügyi támogató csoport részeként kiküldött tagállami szakértőkre is a kiküldött tagállam tekintetében.

5. ábra A tagállami szakértők szakértői csoportokban való részvételére vonatkozó eljárás sematikus ismertetése

Forrás: EUAA

8.1.7 Végrehajtás

Az ügyvezető igazgató magatartási kódexet dolgoz ki a szakértői csoportok, köztük a támogató személyzet (pl. tolmácsok) számára.

A módszertan végrehajtásának a szakértői csoportokra vonatkozó további részleteit az ügyvezető igazgató egy vagy több határozatával kell elfogadni.

8.2 A helyszíni látogatással kapcsolatos gyakorlati intézkedések

8.2.1 A helyszíni látogatások megszervezésének általános szabályai

Az ellenőrzési gyakorlatra a tagállammal szoros együttműködésben kerül sor, amely elősegíti az ellenőrzési mechanizmus céljából végzett helyszíni látogatásokat. A 15. cikk (2) bekezdése szerinti eseti ellenőrzési gyakorlat esetén az Ügynökség a rövid határidejű értesítés melletti látogatásokat tesz.

Az EUAA az ilyen látogatások előtt kellő időben értesíti az érintett tagállamokat.

A helyszíni látogatásokat az érintett tagállammal együttműködésben, az éves ellenőrzési programmal összhangban szervezik meg (lásd [11. fejezet Ellenőrzési program: szerkezeti és csoportosítási kritériumok](#)). Az Ügynökség megtesz minden szükséges előkészítő tevékenységet a helyszíni látogatások hatékony megszervezésének biztosítása érdekében. A helyszíni látogatás hatókörét az ellenőrzési gyakorlat előkészítése során végzett információgyűjtés alapján határozzák meg.

Az Ügynökség elkészíti a helyszíni látogatások **napirendtervezetét**, amely többek között a következőket tartalmazza:

- a helyszíni látogatás időtartama, előzetes hatóköre és ütemezése;
- azok a nemzeti hatóságok, amelyekkel a tagállam által irányított koordinációs folyamat részeként a helyszíni látogatás során konzultálni kell;
- az EUAA/szakértők csoportja által más érdekelt felekkel szervezendő találkozók;

- az érintett, felkeresendő helyek, pl. a befogadó létesítmények¹⁵, a befogadási feltételekről szóló irányelv 8. cikkének értelmében használt idegenrendészeti fogdák, a határátkelőhelyek, a regisztrációs pontok stb. és a tervezett tevékenységek felsorolása. A tagállammal folytatott konzultációt követően a szakértői csoport a helyszíni látogatás során további helyszínek felkeresését és megtekintését kérheti a helyszíni látogatás során gyűjtött információk alapján;
- amennyire lehetséges, a szakértői csoport tagjainak neve.

A napirendtervezettel kapcsolatban konzultálnak az érintett tagállammal:

- legalább hat héttel a helyszíni ellenőrzés tervezett időpontja előtt;
- 72 órával a rövid határidejű értesítés melletti látogatás előtt.

Az ellenőrizendő tagállam a helyszíni látogatás során segíti a szakértői csoportot feladatai ellátásában.

A biztonsági problémákat mindig figyelembe kell venni az ellenőrzés során, és gondoskodni kell a biztonsági intézkedésekről. A fogadó tagállamnak tájékoztatnia kell a csoportot a látogatás során esetlegesen felmerülő különleges biztonsági és védelmi problémákkal kapcsolatos valamennyi szükséges tényezőről (pl. látogatás zárt központokban), és a követendő szabályokkal, valamint a szükséges formalitásokkal és/vagy esetleges korlátozásokkal kapcsolatos utasításokat kell adnia. A szakértői csoportok biztonságáért továbbra is az EUAA felel.

Hirtelen és előre nem látható körülmények (pl. rendkívüli események, természeti katasztrófák stb.) esetén a helyszíni látogatás programja az érintett helyszíneken a tagállammal egyeztetve módosítható.

Tolmácsolás

A szakértői csoport munkanyelve az angol.

Az üléseken és/vagy további érintett helyszínek (pl. befogadó létesítmények, regisztrációs központok stb.) felkeresésekor a szakértői csoportot az Ügynökség által biztosított tolmácsok kísérik a vonatkozó tevékenységek (pl. interjúk stb.) végrehajtásának biztosítása érdekében. Szükség esetén az EUAA biztosítja a tolmácsolást.

Az utazások megszervezése

Az Ügynökség koordinálja a szükséges utazások, többek között a tagállamon belül szükséges belső utazások (pl. a különböző régiókban/tartományokban található helyszínek közötti utazások stb.) és az érintett tagállamon belüli szállások megszervezését. Az utazási és szállásköltségek megtérítését „A szakértőkre vonatkozó szabállyal összhangban kell megszervezni (lásd a vonatkozó leszállítandót).

¹⁵ Amennyiben az EUAA nem rendelkezik az érintett tagállam helyszíneinek/létesítményeinek teljes listájával, az információgyűjtés folyamatának megkezdésekor az érintett tagállammal kétoldali eljárást dolgoznak ki az érintett helyszínek/létesítmények azonosítására (lásd az ütemterv 6.1. pontja). Amennyiben a tagállam jelzi, hogy a lista kezelhetetlenül sok helyszínt/létesítményt tartalmazhat, az EUAA a tagállammal konzultálva kritériumokat határoz meg a helyszínek szűrésére.

Üléstermek

Az ellenőrzés tárgyát képező tagállamnak a nemzeti hatóságokkal tartandó találkozókhoz üléstermeket kell biztosítania, vagy az előkészítő szakaszban jeleznie kell, ha ilyen termék nem állnak rendelkezésre. Ebben az esetben az EUAA más megoldást keres.

Az egyéb érdekelt felekkel folytatott ülések tekintetében az Ügynökség viseli az üléstermek vonatkozó költségeit.

9 A vészhelyzeti tervezés egyedi kerete

Az EUAA ellenőrzési megbízatásának központi célkitűzése annak értékelése, hogy a tagállamok képesek-e, illetve felkészültek-e az aránytalan nyomással járó helyzetek kezelésére.

A menekültügyi eljárások és a befogadási rendszerek folyamatosan ki vannak téve a nemzetközi védelmet kérelmezők ingadozó beáramlásának. Nemcsak a beáramlások növekedése, hanem azok csökkenő tendenciái is komoly kihívást jelenthetnek a menekültügyi és befogadási hatóságok számára. A menekültügyi és befogadási hatóságoknak ezért képesnek kell lenniük erőforrásaik és kapacitásaik gyors bővítésére, illetve csökkentésére. Nevezetesen a hatóságoknak a leépítési folyamat során biztosítaniuk kell a rendkívül összetett eljárásokkal kapcsolatos ismeretek megőrzését, és olyan mechanizmusokkal kell rendelkezniük, amelyek lehetővé teszik az erőforrásoknak és a kapacitásoknak egy újabb, megnövekedett beáramlás esetén történő gyors növelését.

Továbbá a felkészültségnek és a vészhelyzeti tervezésnek a napi folyamatok hatékony, a változásokra reagáló és skálázható szervezésére kell támaszkodnia. A skálázhatóság azt jelenti, hogy – például hely- és erőforráshiány, vagy korlátozott nyitvatartási vagy kapcsolatfelvételi idő okozta – bővülés esetén a folyamat nem akad el könnyen.

Ezen okokból kifolyólag a tagállamok arra vonatkozó képessége és felkészültsége, hogy kezeljék a menekültügyi eljárásokban és a befogadási rendszerekben jelentkező, migrációs többletteherrel járó helyzeteket, nemcsak a megfelelő készenléti tervek meglététől, hanem a közigazgatási folyamatok mindennapi szervezésétől is függ.

A tagállamok kapacitásának és felkészültségének EUAA általi ellenőrzése ezért két pillérre épül: először is a folyamatos napi folyamatok kapacitására, hatékonyságára és reagálóképességére, másodsor pedig a aránytalan nyomás különböző forgatókönyveire való gyors és hatékony reagálást szolgáló készenléti tervek meglétére és működésére.

Az EUAA a tagállamok aránytalan nyomás kezelésére való képességének és felkészültségének ellenőrzése során törekszik migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében kidolgozott módszerekkel és végrehajtási iránymutatásokkal való összhangra.

A menekültügyi és befogadási rendszerek hatékonysága és reagálóképessége

Ami a folyamatok kapacitását, hatékonyságát és reagálóképességét illeti, az ellenőrzés az OVR1, OVR2, OVR3, REC6, REC7 és DUB5 objektív kritériumokkal összhangban a következő négy elemre összpontosít.

1. A **menekültügyi eljárásokhoz szükséges alapvető emberi erőforrások**, nevezetesen a következő személyek rendelkezésre állása és kapacitása: regisztrációs tisztviselők (a kérelmezők nyilvántartásba vétele és elhelyezése), esetkezelő tisztviselők (meghallgatást végző személy és döntéshozók), a dublini rendelet hatálya alá tartozó tisztviselők, tolmácsok/fordítók, valamint a meghallgatás megszervezéséhez, a határozat közléséhez és a vonatkozó dokumentumok kiállításához szükséges támogató személyzet.

2. **A befogadókahelyek és az alapvető emberi erőforrások**, nevezetesen a következő személyek rendelkezésre állása és kapacitása: befogadási tisztviselők, ide értve a különleges befogadási igények azonosításáért felelős személyzet is, valamint a tolmácsok/fordítók.
3. A meglévő folyamatok hatékonysága, például:
 - az eljárás hatékonysága a nemzetközi védelem iránti kérelmek nyilvántartásba vételétől és benyújtásától kezdve, ha ez a megkülönböztetés alkalmazható, maga a nyilvántartásba vételi és benyújtási eljárás, valamint adott esetben a dublini eljárásra való áttérés;
 - az átadási folyamat hatékonysága a nyilvántartásba vételétől a felvételen át a befogadásig (adott esetben);
 - a különleges befogadási és eljárási igényű kérelmezőkre – köztük a kísérő nélküli kiskorúakra – vonatkozó azonosítási, értékelési és válaszadási mechanizmus hatékonysága;
 - a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárás hatékonysága és a dublini transzferek hatékony végrehajtása;
 - a tervezési folyamat és a személyes meghallgatás lebonyolításának hatékonysága;
 - a döntéshozatali folyamat és a döntéshozatali munkafolyamatok irányításának hatékonysága, beleértve a fellebbezési eljárásokat is;
 - a befogadó helyek kiosztására (belépés és kilépés) irányuló folyamat hatékonysága.
4. Az esetleges hatékonysági hiányosságok és szűk keresztmetszetek, különösen az ügyhátralékok belső felügyelete:
 - a menekültügyi eljárásokban az eljárás olyan kulcsfontosságú elemeivel kapcsolatban, mint például a személyes meghallgatásra váró ügyek száma vagy azon döntésre váró ügyek száma, amelyek esetében a meghallgatásra már sor került, valamint ezek okai;
 - a befogadási rendszerekben a folyamat olyan kulcsfontosságú lépései vonatkozásában, mint például a befogadással kapcsolatos anyagi erőforrások elosztása vagy a befogadó létesítményekből történő kiáramlási folyamat.

Vészhelyzeti tervezés

Az objektív kritériumokkal összhangban az EUAA által végzett ellenőrzés a tagállamokon belüli vészhelyzeti tervezéshez kapcsolódó négy elemre fog összpontosítani.

1. A menekültügyi eljárásokkal és a befogadási rendszerekkel kapcsolatos **vészhelyzeti tervezés** megléte, különös tekintettel azok státuszára, alapvető elemeire, rugalmasságára és hatékonyságára, más válságkezelési tervekkel való összefüggésükre, valamint a terveknek az érintett személyzet általi ismeretére, beleértve azok alkalmazására való felkészültségüket is. E tekintetben az EUAA értékeli a humán erőforrások és a folyamatok szükség esetén történő gyors bővítésére vonatkozó mechanizmusokat és kapacitást, amely magában foglalhatja a tagállamok azzal kapcsolatos felkészültségét, hogy a vészhelyzeti tervezés részeként az EUAA-tól operatív és technikai segítségnyújtást kérjenek és azt igénybe vegyék.
 - Az alapvető emberi erőforrások számának szükség szerinti növelésére irányuló mechanizmusok és tervek; megfelelő finanszírozás biztosítása, gyors felvételi lehetőségek és/vagy a személyzeti tartalékok aktiválására irányuló tervek, gyors és/vagy célzott képzési programok a megfelelő képzés szükségességének sérelme nélkül;
 - Gyors beszerzési mechanizmusok vagy a további személyzet bevetéséhez szükséges logisztikai erőforrások bővítésére vonatkozó tervek, valamint a kapacitásbővítési és/vagy gyors beszerzési mechanizmusok megléte, valamint a rendelkezésre álló befogadási kapacitások

számának gyors bővítésére vonatkozó tervek, figyelembe véve – az RCD (átdolgozás) 18. cikkének (9) bekezdésével összhangban – az anyagi befogadási feltételek biztosítására vonatkozó lehetséges kivételeket, valamint az árukészletet.

2. A vészhelyzeti tervezési és felkészültségi folyamat rendszeres **felülvizsgálata vagy tesztelése**, valamint szükség esetén kiigazítása és aktualizálása.
3. Felülvizsgálati vagy felügyeleti mechanizmusok annak rendszeres értékelésére, hogy megvalósult-e a vészhelyzeti terv valamely forgatókönyvének aktiválásához kapcsolódó kiváltó tényező.
4. Az azonosított kiváltó tényezőkön alapuló vészhelyzeti tervek végrehajtásának irányítására, aktiválására és vezetésére irányuló **koordinációs mechanizmusok**.

Amennyiben a menekültüggyel és befogadással kapcsolatos vészhelyzeti tervek vagy intézkedések egy szélesebb körű nemzeti válságkezelési rendszerre hivatkoznak, vagy annak részét képezik, az ellenőrzés a nemzeti válságkezelési rendszer sérelme nélkül történik.

Gyakorlati lépések a vészhelyzeti tervezés nyomon követéséhez

Az EUAA-rendelet 14. cikkének (6) bekezdésével összhangban „a tagállamok az Ügynökség kérésére információt nyújtanak számára a menekültügyi vagy befogadási rendszerükre nehezedő lehetséges aránytalan nyomás kezelése érdekében fogantatosítandó, a vészhelyzeti tervükben foglalt intézkedésekről. „

Ezzel összefüggésben az EUAA egy szabványosított kérdőív segítségével tájékoztatást kérhet a kapacitásokról és a vészhelyzeti tervekről, illetve kérheti, hogy maguk osszák meg a vészhelyzeti terveket.

A helyszíni látogatás során a szakértői csoportok:

- a helyszínen tanulmányozhatják a meglévő vészhelyzeti terveket, a dokumentumra vonatkozó minősítési szinteknek megfelelően;
- meghallgathatják a vészhelyzeti terv fő érdekelt feleit és a nemzeti szintű válságreakálás koordinálásáért felelős egységeket;
- opcionálisan, a tagállam beleegyezésétől függően, elméleti szimulációs gyakorlatot végezhetnek a vészhelyzeti terv működésének a legfontosabb nemzeti szintű érdekelt felekkel együtt történő értékelése céljából. Egy konkrét forgatókönyvet mutatnak be a kulcsfontosságú érdekelt feleknek, akiket arra kérnek, hogy fogalmazzák meg a válaszlépéseket és az intézkedések végrehajtásához szükséges konkrét lépéseket. A gyakorlat végén a résztvevők értékelik válaszadási tervük hatékonyságát, és azonosítják a kezelendő lehetséges erősségeket és gyengeségeket.

10 Az eseti ellenőrzés egyedi kerete

Az országellenőrzéshez és a tematikus ellenőrzéshez hasonlóan az eseti ellenőrzés általános célja a tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereiben mutatkozó esetleges hiányosságok, valamint az aránytalan nyomással járó helyzetek kezelésére való képességgel és felkészültséggel kapcsolatos problémák azonosítása az említett rendszerek hatékonyságának növelése céljából.

Eseti ellenőrzési gyakorlatokat akkor kezdeményeznek, ha az információelemzés során „komoly aggályok” merülnek fel. A komoly aggályoknak konkrét és megbízható információkon kell alapulniuk, és a hiányosságoknak vagy a kapacitással és felkészültséggel kapcsolatos problémáknak lehetséges jelentős káros hatással kell lenniük a tagállam menekültügyi és befogadási rendszerére. Az aggály azonban egyben azt is jelenti, hogy a vonatkozó hiányosságokat, illetve kapacitás- és felkészültségi problémákat nem kell az ellenőrzés megindításáról szóló határozat meghozatala előtt megállapítottak tekinteni, mivel ez magának az eseti ellenőrzési látogatásnak a tárgya.

Először is, az aggályok alapjául szolgáló információknak **konkrétan és megbízhatónak** kell lenniük. Az EUAA a vonatkozó információkat az Unión belüli menekültügyi helyzetnek az Ügynökség által az EUAA-rendelet 16. 5. cikke alapján végzett elemzéséből származtatja. Figyelembe veszik az EUAA összekötő tisztviselőinek jelentéseit. Az összekötő tisztviselők „rendszeresen jelentést tesznek az ügyvezető igazgatónak az érintett tagállamban kialakult menekültügyi helyzetről, valamint azon képességéről, hogy hatékonyan működtesse a menekültügyi és fogadási rendszereit” (7. cikk (4) bekezdésének f) pont). „Amennyiben ... a jelentések aggályokat vetnek fel az érintett tagállam számára releváns egy vagy több aspektusból, az ügyvezető igazgató haladéktalanul tájékoztatja az említett tagállamot. E jelentéseket a 14. cikkben említett ellenőrzési mechanizmus alkalmazásában figyelembe veszik, és továbbítják az érintett tagállamnak.” (Az EUAA-rendelet 7. cikkének (4) bekezdése). Minden olyan információt, amely komoly aggályra adhat okot, tárgyilagosságuk alapján értékeli, és lehetőség szerint összevetik más információforrásokkal annak érdekében, hogy az információgyűjtésre és -elemzésre vonatkozó kerettel összhangban biztosítsák azok pontosságát és relevanciáját (lásd [5. fejezet Az információgyűjtés és -elemzés kerete](#)).

Másodszor, a hiányosságok vagy a kapacitással és felkészültséggel kapcsolatos bármely probléma lehetséges hatásának olyan mértékben jelentősnek kell lennie, hogy a tagállam menekültügyi és befogadási rendszere egészének működésére nézve lényeges következményekkel járhat.

Az EUAA figyelembe veszi a tagállam által a helyzet orvoslása érdekében már meghozott intézkedésekre vonatkozóan rendelkezésre álló információkat.

¹⁶ Az EUAA-rendelet 5. cikkének (1) bekezdése: „Az Ügynökség információt gyűjt és elemez a menekültügyi helyzetről az Unióban és harmadik országokban, amennyiben ez a helyzet hatással lehet az Unióra, beleértve a kiváltó okokra, a migrációs és a menekültáramlásra, a kísérő nélküli kiskorúak jelenlétére, a harmadik országok általános befogadási képességeire és áttelepítési szükségleteire, valamint harmadik országbeli állampolgárok lehetséges nagyszámú, a tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereit potenciálisan aránytalan nyomás alá helyező érkezésére vonatkozó naprakész információkat, annak érdekében, hogy időben és megbízható információt bocsásson a tagállamok rendelkezésére, és azonosítsa a tagállamok menekültügyi és befogadási rendszereit fenyegető lehetséges kockázatokat. Az e bekezdés első albekezdésében meghatározott célból az Ügynökség szorosan együttműködik az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökséggel, és adott esetben figyelembe veszi az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által az (EU) 2019/1896 rendelet 29. cikke szerint végzett kockázatelemzést, annak érdekében, hogy biztosítsa az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által szolgáltatott információk esetében a legmagasabb szintű következetességet és konvergenciát.”

Az eseti ellenőrzés megindításának lépései

Amennyiben olyan komoly aggályok merülnek fel, amelyek eseti ellenőrzési eljárás kezdeményezését teszik szükségessé, az EUAA konzultál a Bizottsággal. Az EUAA-rendelet 15. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság is kérheti az eseti ellenőrzési gyakorlat Ügynökség általi megkezdését.

Az eseti ellenőrzési gyakorlatok megindítása az EUAA ügyvezető igazgatójának a feladata. A tagállamot a lehető leghamarabb tájékoztatják arról, hogy komoly aggályok alapján eseti ellenőrzési eljárás indult. Ez a tájékoztatás kiterjed arra, hogy az ellenőrzést az EUAA saját kezdeményezésére vagy a Bizottság kérésére indították-e meg, valamint az ellenőrzés kezdeményezésének okaira és a KEMR-nek az eseti ellenőrzés tárgyát képező és az ellenőrzés hatókörét meghatározó aspektusaira. Az értesítéseket a nemzeti ellenőrzési koordinátornak küldik, az EUAA igazgatótanácsának megfelelő tagja és helyettese, valamint a nemzeti ellenőrzési koordinátor helyettese pedig másolatot kapnak.

Az EUAA az eseti ellenőrzési gyakorlat támogatása céljából rövid határidejű értesítés melletti látogatásokat tehet. A tagállamot 72 órával a rövid határidejű értesítés melletti látogatás előtt értesítik. A látogatást megelőzően találkozót terveznek a nemzeti ellenőrzési koordinátorral és a felelős hatóságokkal.

Az eseti ellenőrzés támogatása érdekében az EUAA konkrét kérdéseket tartalmazó listát küldhet az érintett tagállamnak. A kérdések megválaszolásához rendelkezésre álló időnek ésszerűen hosszúnak kell lennie ahhoz, hogy a tagállam benyújthassa válaszait.

A tagállamok lehetőséget kapnak arra, hogy a helyszíni látogatást követően a megállapított határidőn belül további információkat nyújtsanak be a még nyitott kérdésekre vonatkozóan.

Az eseti ellenőrzési gyakorlatokra alkalmazandó konkrét gyakorlati intézkedések

Az Ügynökség az eseti ellenőrzés céljából rövid határidejű értesítés melletti látogatásokat tesz. Az eseti ellenőrzési gyakorlatok nem tartoznak a többéves vagy az éves programok hatálya alá, és azoktól függetlenül kerül rájuk sor.

A fentebb leírtaknak megfelelően az ügyvezető igazgató a látogatásról legkésőbb 72 órával korábban értesíti az érintett tagállamot. Az előzetes értesítést írásban **(e-mailben)** kell elküldeni a nemzeti ellenőrzési koordinátornak **és a helyettesének**, valamint az igazgatótanács érintett tagjának **és a helyettesének**, és azt az Ügynökségnek haladéktalanul nyomon kell követnie, hogy megbizonyosodjon arról, hogy az információt megkapták.

Tekintettel a látogatás sürgősségére, a részletes napirend megállapítása az Ügynökség kizárólagos felelőssége. A tagállam értesítését követően az Ügynökség az érintett tagállammal egyeztetni az ütemtervet és a részletes programot, és figyelembe veszi a tagállam ezzel kapcsolatos észrevételeit.

Következésképpen a logisztikai teher az Ügynökségre hárul, amely gondoskodik az összes szükséges intézkedés összehangolásáról, és biztosítja, hogy a szakértői csoport támogatására szakképzett tolmács(ok) álljon(álljanak) rendelkezésre.

A rövid határidejű értesítés melletti látogatások előkészítése és végrehajtása általában eltér a szabályos helyszíni látogatásokétól, mivel

- a kezdeményezési szakasz nagyon rövid lehet;
- a szakértői csoport részletes feladatai és a háttérinformációk csak röviddel a látogatás előtt (előkészítő ülések) állnak a szakértői csoport rendelkezésére, és
- az információgyűjtést kiigazítják. E vonatkozásban az ellenőrzési kérdőívet rövidebb határidővel is el lehet küldeni az érintett tagállamnak, vagy ki lehet hagyni. Mindazonáltal a tagállam szükség esetén a látogatást követően kiegészítő információkat és/vagy válaszokat adhat.

A rövid határidejű értesítés melletti látogatás nagyfokú rugalmasságot és alkalmazkodóképességet igényel a szakértői csoporttól és az érintett tagállamtól. A szakértői csoportot a szakértőkre vonatkozó általános szabályokkal összhangban kell létrehozni, de a látogatás részleteit csak az érintett tagállam értesítését követően bocsátják rendelkezésre.

11 Ellenőrzési program: szerkezeti és csoportosítási kritériumok

Az EUAA-rendelet 15. cikkének (1) bekezdésével összhangban „az igazgatótanács az ügyvezető igazgató javaslata alapján és a Bizottsággal konzultálva a 14. cikkben említett ellenőrzési mechanizmus céljából egy programot (a továbbiakban: az ellenőrzési program) fogad el.”

Az átláthatóság és a kiszámíthatóság biztosítása érdekében a KEMR operatív és technikai alkalmazásának ellenőrzési mechanizmusa egy többéves ellenőrzési programban meghatározott **ötéves ellenőrzési cikluson** (a továbbiakban: az ellenőrzési ciklus) alapul, amelyet az öt naptári év mindegyikére vonatkozóan éves ellenőrzési program egészít ki.

A **többéves ellenőrzési program** meghatározza a következőket:

- Az EUAA-rendelet 15. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján ellenőrizendő tagállamokra (országellenőrzés) vonatkozó ideiglenes ütemterv az ellenőrzési ciklus öt évének mindegyikében. Minden tagállamot legalább öt évente egyszer értékelni kell. Egy adott évben elvégzendő országellenőrzési gyakorlatok pontos sorrendjét és ütemezését az éves monitoringprogramban határozzák meg;
- a KEMR tematikus vagy konkrét vonatkozásainak végrehajtására vonatkozó tematikus ellenőrzési gyakorlatok ideiglenes száma valamennyi tagállamban, a rendelettel összhangban, és amennyiben ezek előre jelezhetők. A tematikus ellenőrzési gyakorlatok pontos számát és témáit az éves ellenőrzési programban határozzák meg.

Az **éves ellenőrzési program** pedig megerősíti a következőket:

- a következő évben országellenőrzési gyakorlat tárgyát képező tagállamok, a vonatkozó helyszíni látogatások tagállamokkal együttműködésben meghatározott sorrendje és ideiglenes ütemezése, valamint
- a tematikus ellenőrzési gyakorlatok pontos száma és témái, valamint az előzetes ütemterv.

Az éves ellenőrzési programot az EUAA igazgatótanácsa az előző év június 30-áig fogadja el.

*Vis maior*¹⁷ esetén a programot az érintett tagállamokkal egyetértésben módosítani kell, anélkül, hogy a frissített programot az igazgatótanácsnak újra el kellene fogadnia. Az Ügynökség ennek megfelelően tájékoztatja az igazgatótanácsot.

¹⁷ A „vis maior” olyan körülményekre utal, amelyek az uniós joggal és az EUB ítélezési gyakorlatával összhangban az Ügynökség és a tagállamok ellenőrzési körén kívül esnek. A *Busseni* ügyben a Bíróság úgy határozta meg a *vis maior* fogalmát, mint olyan „szokatlan körülmények[re terjed ki], amelyek lehetetlenné teszik az adott cselekvés elvégzését. Noha ez nem feltételezi az abszolút lehetetlenséget, rendkívüli, az érintett személy szándékától független és minden gondosság ellenére elkerülhetetlennek tűnő nehézségeket követel meg.” A Bíróság (második tanács) 1984. február 9-i ítélete. *Acciaierie e Ferriere Busseni SpA kontra az Európai Közös Bizottság*. A 284/82. sz. ügy. Európai Bírósági Határozatok Tára, 1984–00557, ECLI azonosító: ECLI:EU:C:1984:47.

11.1 Országellenőrzés: a tagállamok csoportosítása

A tagállamok országellenőrzés céljából történő ellenőrzése sorrendjének meghatározásakor azt [az \(EU\) 2016/1316 tanácsi határozatban](#) megállapított sorrendet kell követni, amelyben a tagállamok betöltik az EU Tanácsának elnökségét.

E tekintetben az országellenőrzés ideiglenes ötéves ciklusa a következőképpen alakul:

6. ábra A tagállamok országellenőrzés céljából történő csoportosításának vázlatos bemutatása

1. év	2. év	3. év	4. év	5. év
Hollandia	Ausztria	Portugália	Spanyolország	Litvánia
Szlovákia	Románia	Szlovénia	Belgium	Görögország
Málta	Finnország	Franciaország	Magyarország	Olaszország
Észtország	Horvátország	Cseh Köztársaság	Lengyelország	Lettország
Bulgária	Németország	Svédország	Ciprus	Luxemburg
			Írország	

Forrás: EUAA

A fenti ütemterv az országellenőrzési gyakorlatok sorrendjét és ütemezését mutatja be. Kisebb változtatásokra sor kerülhet a szolgálat igényeitől, a végrehajtás tényleges ütemétől és attól függően, hogy melyik tagállamban végzik el a kísérleti ellenőrzési gyakorlatot.

Az adott évre vonatkozó helyszíni látogatások pontos sorrendjét és ütemezését az éves ellenőrzési programban határozzák meg.

Az EUAA törekszik arra, hogy ne ütemezzen országellenőrzési gyakorlatot az Európai Unió Tanácsának féléves elnökségét adó tagállamban. A helyszíni látogatás megtervezésekor az EUAA a lehetőségekhez mérten és az 5 éves ciklusra vonatkozó szabály teljes tiszteletben tartásával figyelembe veszi a tagállamnak a Tanács „elnökségi triójában” való részvételét is.

11.2 Tematikus ellenőrzés: éves tematikus ellenőrzési program

Az ellenőrzési mechanizmus alkalmazásában a tematikus ellenőrzés lehetővé teszi a KEMR tematikus vagy konkrét vonatkozásainak ellenőrzését valamennyi tagállam tekintetében.

A tematikus ellenőrzés megszervezését az éves ellenőrzési programban írják le a program tárgyévét megelőző év június 30-ig, meghatározva a tematikus ellenőrzés(ek) fókuszát.

A tematikus ellenőrzést az ügyvezető igazgató javaslata alapján és a Bizottsággal konzultálva indítják el. Ezt a javaslatot a rendelkezésre álló források, valamint a tagállamok által előre meghatározott, ilyen jellegű ellenőrzési igények figyelembevételével kell megtenni. Az ellenőrzési hálózat felhívhatja az

Ügynökség figyelmét egy, a tematikus ellenőrzés szempontjából különösen fontos téma megfontolására.

A párhuzamos munkavégzés elkerülése végett a tematikus ellenőrzést a lehető legnagyobb mértékben integrálni kell az adott évben ellenőrizendő tagállamokra vonatkozó országellenőrzésekbe.

11.3 Eseti ellenőrzés

Az eseti ellenőrzés nem képezi programozás tárgyát, illetve nem függ az ugyanarra az időszakra szervezett egyéb ellenőrzési gyakorlatoktól (tematikus és/vagy országellenőrzés).

12 Az ellenőrzési mechanizmus céljából gyűjtött és kezelt személyes adatok védelme

Az EUAA-rendelet 30. cikkével összhangban a személyes adatok kezelése során az Ügynökség az (EU) 2018/1725 rendeletet alkalmazza. Ez utóbbi az ellenőrzési mechanizmussal összefüggésben is alkalmazandó. Az adatvédelmi kötelezettségeknek az ellenőrzési folyamat minden egyes, személyes adatokat kezelését magában foglaló lépése tekintetében való megfelelésre vonatkozó felelősségi körök részleteit a tagállamokkal együtt állapítják meg szükség szerint az ellenőrzési hálózat keretében.

13 Az ellenőrzési hálózat szerepe

Az ellenőrzési mechanizmust a tagállamokkal konzultálva hajtják végre.

Az EUAA ellenőrzési hálózata (MoNet) a nemzeti ellenőrzési koordinátorok és képviselőik hálózata. A MoNet egy fórum, amelynek célja az ellenőrzési mechanizmus végrehajtásának támogatása, a visszajelzések rendszeres cseréje, valamint az ellenőrzési mechanizmus végrehajtásából származó tanulságok levonása. A MoNet hálózattal a módszertan végrehajtása technikai szempontjainak felülvizsgálata során is konzultálnak az ellenőrzési folyamatok javítása és egységes alkalmazása céljából.

A hálózat tagjai a következők:

- az EUAA munkatársai;
- az EUAA-rendelet hatálya alá tartozó tagállamok fő nemzeti ellenőrzési koordinátora és a helyettese;
- a Bizottság;
- az UNHCR mint megfigyelő.

A hálózat munkájára, működésére és szerepére vonatkozó további részletek az EUAA által kidolgozott feladatmeghatározásban találhatók.

14 Az ellenőrzési módszertan felülvizsgálata

Az ebben a dokumentumban felvázolt közös módszertant a jövőben továbbfejlesztik és a jogszabályi keret változásaihoz igazítják. A módszertan minden módosítását vagy változtatását az ügyvezető igazgató javaslata alapján és a Bizottsággal konzultálva az EUAA igazgatótanácsa határozza meg.

Időszakos, ciklusalapú felülvizsgálatok vannak előirányozva annak érdekében, hogy a vonatkozó változtatásokat az új ellenőrzési ciklus előtt végre lehessen hajtani.